Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 56. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го БЕРЕЗНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 11, 1977 No. 56. VOL. LXXXIV.

В Едмонтоні відбулася Все-Канадська Річна Конференція КУК

Едмонтон (КУК) — В часі 25-27 лютого 1977 відбуто вперше в Едмонтоні Річну Конференцію КУК при участі біля 80 делегатів і заінтересованих гостей, які репрезентували Провінційні Ради КУК Онтаріо, Саскачевану й Алберти, 12 Відділів і Представництв КУК та 15 Складових Організацій. Від Централі КУК брали участь: президент д-р С. Радчук і мгр І. Іванчук, які проводили сесіями, а дальше І. Ю. Карасевич, д-р І. Глинка, А. І. Яремович, І. Новосад, д-р С. Яр. Кальба і пані А. Вах. КЦУШР при Централі КУК репрезентували: голова д-р Б. Білаш і дорадник рідного шкільництва І. Боднарчук.

Перед відкриттям конференції, представники Централі КУК відбули спільне засідання із Конґресовою Статутовою Комісією під головуванням П. Саварина, на якому передискутовано 7 точок узгіднених Екзекутивою Централі КУК проєкту змін до статуту КУК та одержані на них завваги від СУС і ЛВУ, у висліді чого цей проєкт ще раз буде уточнений Екзекутивою Президії КУК і пересланий Конґресовій Статутовій Комісії для випрацьовання узгідненого повного тексту статуту КУК для предложення на 12-му Конґресі. В цьому важливому засіданні, крім названих членів Екзекутиви Президії КУК, брали участь: д-р М. Снігурович, д-р С. Л. Яремчук, П. І. Лазарович, Л. Філь, д-р М. Суховерський, д-р В. Гирак, П. Дацків, Я. Росляк і Л. Маркевич.

Програма Річної Конференції КУК включала: Звідомлення з праці Централі КУК за рік 1976, яке представив екзекутивний директор д-р С. Яр. Кальба. Це звідомлення доповнили від Провінційних Рад: Алберти — В. Підручний, Онтаріо — д-р О. Сокольський, Саскачевану — Христина Пастершанк, і від столичних Провінційних Відділів: М. Кульба — Монтреал, екзекутивний директор КУК в заступстві І. Гуйди — Вінніпеґ і Л. Ковальчук — Ванкувер. З черги координатор Екзекутиви Президії КУК А. І. Яремович з'ясував завдання і обов'язки Провінційних Рад КУК. Над обома точками відбулась широка дискусія, в якій забрали голос 23 учасники конференції.

Під час конференції відбулись дві панелеві дискусії: першу дискусію відбуто на тему: „Збереження української культури і політика багатокультурности", якою проводив д-р І. Глинка при участи панелістів Христини Пастершанк, Іванни Дженис, Романа Петришина і неприсутнього П. Климкова, якого становище на письмі відчитано. Другу дискусію відбуто на тему: „Стан і потреба координації українського шкільництва" під проводом модератора І. Горецького та при участи панелістів: д-ра Б. Білаша, І. Боднарчука, пані К. Турко і Ст. Ґроха.

На окрему згадку заслуговує добре переведення головою Провінційної Ради КУК Алберти В. Підручним обіду, в якому взяли участь мейор Едмонтону Т. Дж. Каваног і, як головний промовець, голова Шкільного Борду Сепаратних Шкіл Едмонтону П. Жібо, та бенкету під проводом голови Едмонтонського Відділу КУК І. Броди, в якому взяли участь як почесні гості: Владики Українських Церков — Архиєпископ Борис, Єпископ Ніль Саварин і Єпископ М. Ґрещук, представники урядів — сенатор Е. А. Гейстінґс і посол Б. В. Дячук та президент Централі КУК д-р С. Радчук. Головним промовцем під час бенкету про Завдання і працю Канадського Інституту Українських Студій був д-р І. Лисяк-Рудницький.

Пані Текля Мороз знову очолила Окружний Комітет Відділів УНС Монтреалю

Монтреаль, Канада (Д. М.) — Головна радна УНСоюзу та активна місцева діячка пані Текля Мороз була переобрана знову на голову Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу Монтреальської округи в результаті загальних зборів, які відбулися тут в неділю, 13-го лютого, з участю 14 представників Відділів УНС та головного директора УНС на Канаду, сен. павла Юзика.

Збори відкрила і ними з вибору проводила пані Текля Мороз, а секретарювала пані Д. Манило. Хвилиною мовчанки вшановано померлих в звітовому часі членів УНС в Окрузі. Після прийняття протоколу з попередніх зборів, що його відчитала пані Манило, та схвалення порядку нарад, короткі звіти з діяльности Комітету та стану Округи склали голова пані Текля Мороз, заступник голови О. Дячишин, секретарка пані Д. Манило, касир П. Дубас та В. Манило за Контрольну Комісію, яка запропонувала абсолюторію. В звітовому часі Округа не мала надзвичайних успіхів, бо зорганізовано тільки 80 нових членів на 130 передбачених організаційною квотою.

Пані Текля Мороз

Після дебат та прийняття звітів одноголосно переобрано, на внесок проф. М. Андрухова, Управу Округи в складі: пані Текля Мороз — голова, Осип Дячишин — заступник, пані Дарія Манило — секретар, Павло Дубас — касир, пані Олександра Дольницька — організаційний референт та члени Управи: пані Віра Боцюрків, Осип Винницький і Зенон Горечий. Контрольна Комісія: Володимир Манило, Володимир Медвідь та Михайло Височанський.

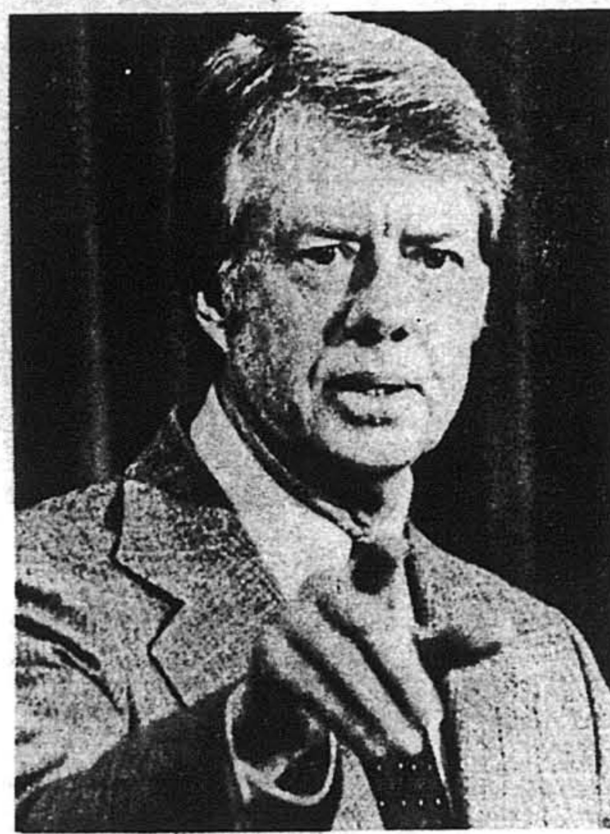
Приявний на нарадах головний директор УНС на Канаду сен. Павло Юзик дав короткий огляд стану і розвитку цілого УНСоюзу і, зокрема, в Канаді, ствердивши, що минулий діловий рік виявив ряд здобутків у фінансовій ділянці, але мав деякі організаційні втрати, що вимагає більшої уваги і активности саме в цій організаційній ділянці, що сен. Юзик оптимістично й передбачає в цьому передконвенційному році. Влаштування Канадської канцелярії УНС в Торонті буде добрим стимулом до такої посиленої організаційної праці на терені Канади.

На закінчення зборів пані Мороз подала до відома, що організаційну квоту для Округи також у цьому році встановлено на 130 нових членів та подякою всім, зокрема сен. Юзикові, за участь у зборах закрила наради.

ОБОРОНА ЛЮДСЬКИХ ПРАВ, СИТУАЦІЯ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ, ПЕРЕГОВОРИ ЗІ СОВЄТАМИ ТА ІНШІ ЗАКОРДОННІ І ВНУТРІШНІ СПРАВИ БУЛИ ТЕМОЮ ЧЕРГОВОЇ ПРЕСОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА

Вашінґтон. — „В цілому світі, в Латинській Америці, в нашій власній країні та в комуністичних державах Східньої Европи і в Совєтському Союзі ми запримічуємо зацікавлення людськими правами. Я думаю, що є зовсім відповідним, щоб наша країна відігравала провідну ролю. Нехай світ заявляє, що центр для збереження і охорони людських прав є в З'єднаних Стейтах Америки. Я пишаюсь тим. І я пляную додержуватися того з найглибшою особистою відданістю. Я переконаний, що в цій справі правильно віддзеркалюю погляди американського народу" — сказав президент Джіммі Картер під час його третьої з черги пресової конференції, яка відбулася тут в Білому Домі в середу, 9-го березня, і була передавана на телебаченні і по радіо, про це вже була коротка згадка у вчорашній „Свободі", подана негайно після виступу Президента.

Щодо питання людських прав, Президент теж заявив, що не хоче, щоб Америці можна було закинути будь-які порушення тих прав під час міжнародної конференції в Беоґраді, яка відбудеться в червні ц. р. і розглядатиме виконання постанов Гельсінкської угоди, і тому доручив державному секретареві Сайрусові Венсові скасувати всі обмеження на подорожування американських громадян до комуністичних держав: В'єтнаму, Північної Кореї, Куби і Камбоджі. Президент Картер ще раз підкреслив, що його уряд цікавиться станом людських прав у всіх країнах, а не старається вирізнювати Совєтський Союз як єдиного порушника тих прав. Він сказав, що, наприклад, уряд ЗСА турбується порушенням людських прав в Чіле, але додав, що недавня заява одного представника ЗСА на нарадах Комісії Людських Прав при при ОН в Женеві, що Америка тепер „жалує, що деякі її урядовці" старалися провалити уряд колишнього марксистського президента Чіле, Сальвадора Алльєнде, була особистою заявою того урядовця, а не віддзеркалювала поглядів уряду ЗСА, бо точна перевірка Сенатською комісією виявила, що Америка не була причетна до повалення уряду Алльєнде. Між іншим, Державний департамент покликав до Вашінґтону Брейді Тайсона, який власне виголосив цю заяву в Женеві, щоб подати йому „інструкції щодо дипломатичних процедур". Служба в Женеві — це перший закордонний пост, який Тайсон займає.

Президент Картер під час пресової конференції минулої середи

Під час президентської пресової конференції більшість питань стосувалися закордонної політики ЗСА. Президент Картер, наприклад, видвигнув нову пропозицію щодо майбутніх кордонів мж Ізраїлем і арабськими державами, заявляючи, що араби й ізраїльтяни можуть погодитися на

(Закінчення на стор. 6-ій)

Сенат затвердив Пола Варнкі на два пости

Вашінґтон. — В середу, 9-го березня, Сенат 58-ма голосами проти 40 затвердив Пола Варнкі на пост головного представника ЗСА в переговорах із Совєтським Союзом щодо нового договору в справі обмеження стратегічної зброї і того самого дня 70-ма голосами проти 20-ох затвердив його на директора Агенції роззброєння і контролі над зброєю.

Пол Варнкі

Факт, що таке число сенаторів голосувало проти Варнкі, зокрема проти його затвердження на головного представника ЗСА в переговорах із СССР, вважають значною поразкою для президента Джіммі Картера, який ще того самого дня закликав Сенат підтримати номінацію Варнкі подавляючою кількістю голосів. Противники Варнкі, під проводом демократичного сенатора Генрі Джексона із стейту Вашінґтон, які вважають, що деякі пропозиції Варнкі щодо роззброєння є загрозливі для безпеки ЗСА, твердять, що факт, що 40 сенаторів голосувало проти його затвердження на головного представника в переговорах з Москвою, запевняє, що Сенат завжди зможе відкинути його пропозиції щодо нового договору із Совєтським Союзом відносно атомової зброї, якщо договір міститиме небезпечні для Америки пропозиції. Як відомо, для ратифікації угод з іншими державами треба згоди двох третіх сенаторів, тобто, 67-ох сенаторів.

Мусульманські терористи захопили три будинки у Вашінґтоні

Вашінґтон. — Мала група озброєних членів американської негритянської мусульманської секти Ганафі у середу, 9-го березня, захопила три будинки в столиці країни, вбиваючи при тому одного журналіста і поранивши кільканадцять осіб. Речники секти, які ще рано в четвер, 10-го березня, держали коло 100 закладників в головній квартирі жидівської організації Бнай Брит, в міській ратуші та в Ісламському центрі, вимагали, щоб урядові власті передали в їхні руки п'ятьох членів іншої американської секти, Чорних Мусульманів, які тепер відбувають терміни ув'язнення за вбиття в 1973 році кільканадцятьох мусульманів із секти Ганафі. Між вбитими в 1973-му році була жінка і діти провідника групи, яка тепер захопила три будинки у Вашінґтоні. Цей провідник Гамас Абдуль Халіс, теж вимагав, щоб припинити висвітлювати фільм „Мохаммед, Посланець Божий", бо на думку цієї секти цей фільм є „богохульний". Цю вимогу Халіса виконано.

Речники секти Ганафі повідомили, що їхній напад на три будинки у Вашінґтоні має на меті не тільки відплатитися секті Чорних Мусульманів, але рівнож був запляннований як протест проти підтримки ЗСА для Ізраїля, і то саме в час, коли до столиці ЗСА прибув ізраїльський прем'єр-міністер Їцак Рабін.

Поліційні чинники та працівники Еф-Бі-Ай, які цілу середу і в четвер рано облягали три захоплені озброєними мусульманами будинки, висловлювали надію, що справу пощастить розв'язати мирним способом якнайвидше.

ЗАКІНЧИЛАСЬ АФРИКАНСЬКО-АРАБСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Каїро. — Перша конференція лідерів африканських і арабських країн закінчилась тут в середу 9-го березня ц.р., великим успіхом і понад сподіваними досягненнями. Президент Єгипту Анвар ель Садат, господар й ініціятор конференції, у піднесеному тоні заявив: „Я проголошую для усіх людей у світі повну успішність афро-арабської конференції, яка осягнула свою ціль і скріпила надії наших народів". Держави-учасники тієї конференції між іншим вирішили. розпочати тісну політичну й економічну співпрацю; засудити усі форми імперіялізму, колоніялізму, сіонізму, апартеїду, расової і релігійної дискримінації, головно в Африці, Палестині і на окупованих арабських землях; приділити для бідніших країн Африки 1.45 більйонів долярів допомоги; опублікувати декларацію про „спільні інтереси" Палестинської Визвольної Організації і визвольних рухів в Африці, головно в Родезії; полагодити справу конфлікту між Ясіром Арафатом, лідером ПВО, і йорданським королем Гусейном. Найбільше вдоволений перебігом конференції є президент Садат, який довго працював над своїм задумом звести до спільного стола представників арабських і африканських народів. У висліді тієї конференції і готовости арабського світу виділити поважніші фонди для недорозвинених економічно каїн Африки, престиж обидвох країн — Єгипту і Савдійської Арабії значно зріс в очах африканських народів. Дипломатичні спостерігачі стверджують однак, що співпраця між африканським і арабським світами залежатиме від розвитку подій у світі і поведінки надпотуг, в першу чергу ЗСА і Совєтського Союзу, які без сумніву визначують сьогодні напрямні у світовій політиці.

Американська політика може штовхнути Родезію під совєтський вплив — каже прем'єр

Салсбури, Родезія. — Міністер закордонних справ Родезії Пітер К. ван дер Бил заявив в середу, 9-го березня ц. р., пресовим кореспондентам, що Адміністрація президента Картера, відкидаючи можливості розв'язки родезійської проблеми шляхом співпраці з поміркованими чорними групами і відхиляючи також інші пропозиції прем'єр-міністра Іана С. Сміта, штовхає Родезію й інші країни Африки у совєтську сферу впливів. Ван дер Бил далі заявив в інтерв'ю, що Родезія безповоротно стане комуністичною, якщо Вашінґтон буде наполягати, що розв'язки треба шукати у співпраці з т. зв. Патріотичним Фронтом, чорною націоналістичною організацією, яку сильно піддержує Совєтський Союз, подібно, як він робив в Анголі. „Якщо Родезія попаде під комуністичні впливи, — заявив міністер ван дер Бил, — ви матимете цілий ряд марсистських держав у Південній Африці — Анголя, Родезія, Мозамбік". Посуваючи пальцем по мапі, міністер додав, що опісля комуністи посуватимуться далі до Замбії, Заїру й інших, головно менших африканських країн. Пітер ван дер Бил дав серію інтерв'ю для кореспондентів ще перед розмовами у Вашінґтоні прем'єр-міністра Великобританії Джеймса Каллаґана, з надією, що президент Картер серйозніше потрактує проблему Родезії, як також змінять свою думку державний секретар Сайрус Венс і амбасадор ЗСА до ОН Андрю Янґ. Прем'єр-міністер Сміт має намір перевести цілий ряд розмов і договорюватись з поміркованими чорними політичними групами, включаючи до розмов також єпископа Абела Музорева з Об'єднаної Африканської Національної Ради. Уряд плянує перевести в найближчому часі референдум серед 6.3 мільйонів чорних і переконаний, що велика більшість чорного населення піддержить позицію єпископа Музорева та лідерів тих політичних партій, які висловилися за поступове передання влади. Пітер ван дер Бил закинув також урядові ЗСА, що він обороняє людські права в світі, але фактично не дбає про такі ж права для чорної більшости в Родезії

Ізраїль мусить задержати деякі арабські території — заявляє прем'єр Рабін

Вашінґтон. — Ізраїльський прем'єр-міністер Їцак Рабін, який прибув сюди на дводенні наради з президентом Джіммі Картером, у вівторок, 8-го березня, заявив на пресовій конференції, що Ізраїль ніяк не може погодитися на вимогу арабських та інших держав, які твердять, що Ізраїль мусить звільнити всі арабські території, захоплені під час війни в 1967-му році, бо — сказав Рабін — його держава мусить мати „кордони, які можливо обороняти". Таким чином Рабін відкинув підставову вимогу арабів, які твердять, що тільки із звільненням всіх територій вони можуть приступити до „дійсно продуктивних" переговорів з Ізраїлем.

Під час пресової конференції прем'єр Рабін теж сказав, що головною проблемою на Близькому Сході є те, що арабські лідери відмовляються визнати право Ізраїля існувати як незалежна держава, а не питання „долі палестинських арабів", як це твердить арабський світ.

Він, однак, висловив вдоволення з факту, що між лідерами арабських держав починає здобувати підтримку пропозиція, щоб ще перед початком загальної Женевської конференції для справ Близького Сходу були встановлені „політичні зв'язки" між Йорданією та Палестинською Визвольною Організацією (ПВО), тобто, щоб ПВО не мала окремої делеґації на тій конференції. Прем'єр Рабін все таки повторив давнє становище ізраїльського уряду, що справа палестинських арабів повинна бути полагоджена шляхом переговорів між Йорданією та Ізраїлем, а не на загальній конференції в Женеві.

Відзначать роковини Тараса Шевченка цієї суботи і неділі

Як і кожного року українські громади відзначують роковини Т. Шевченка влаштовуючи з цієї нагоди наукові конференції, академії, молодечі концерти, шкільні свята, доповіді. Подаємо у хронологічному порядку деякі з громад, які заповіли відповідні імпрези на найближчу суботу і неділю.

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА — Філологічна Секція влаштовує на пошану патрона Товариства Т. Шевченка Наукову Конференцію, яка відбудеться тут в залі Українського Інституту Америки — 2 Схід 79-та вулиця. У програмі: проф. д-р В. Лев — відкриття, проф. д-р М. Чировський — звідомлення про працю Товариства за минулий рік, проф. д-р В. Ящун — доповідь на тему: „Релігійне і морально-етичне обличчя Тараса Шевченка", проф. д-р Г. Лужницький — доповідь: „І день іде, і ніч іде — думки на часі", проф. д-р О. Андрушків — закриття.

Вашінґтон, Д. К. — В неділю, 13-го березня ц. р., Об'єднання Українців Вашінґтону влаштовує тут концерт для вшанування Т. Шевченка з участю артистів Ренати Бабак, Андріяна Британа, Томи Гринькова, Д. М. Корбутяка (доповідь) і виступом проф. Л. Калговна, який говоритиме на тему: „Шевченко і Олдридж". Концерт відбудеться о год. 5-ій вечора в авдиторії при Літл Флавер Чирч — 5607 Массачусетс евеню в Бетесді, Мериленд.

Ню Йорк. — Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітальний Відділ УККА відзначить річницю Тараса Шевченка в неділю, 13-го березня ц. р., о год. 4:30 по полудні в залі Фешен Інститута при 225 Вест 24-та вулиця. Програму концерту „Молодь у поклоні Шевченкові" виповнять ансамблі і солісти молодечих організацій — хор Осередку СУМА „Жайворонки", солістка Лариса Маґун-Гурин (Пластова Станиця), Школа Кобзарського Мистецтва, Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької, діточий хор „Молода Думка". Доповідь виголосить о. Роман Мірчук з Філядельфії.

Пассейк, Н. Дж. — Відділ УККА Пассейк-Берґен влаштовує тут в неділю, 13-го березня ц. р., о год. 5-ій по полудні в приміщенні Української Централі при 240 Говп евеню великий Шевченківський Концерт також під моттом: „Молодь у поклоні Кобзареві".

Джерзі Сити, Н. Дж. — Свято для вшанування Тараса Шевченка відбудеться тут в неділю, 13-го березня ц. р., о год. 4-ій по полудні в залі УНДому при 92 Фліт вулиці. У програмі Свята, яке організує Відділ УККА, виступлять: ред. Іван Кедрин — доповідь, хор 71-го Відділу СУА під диригентурою інж. Д. Олійника, Євгенія Рубчак - рецитація і учні Школи Українознавства з деклямаціями.

ПЛЕНАРНІ НАРАДИ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В суботу, 12-го березня ц.р. о год. 4-й по полудні тут у конференційній залі Дому УККА-СУА при 203 2-га евеню (перший поверх) відбудуться наради представників українських організацій, у яких візьмуть участь члени керівних органів Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА і відпоручники організацій, які входять у склад Відділу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бояться правди

Останнім часом совєтські верховоди знову посилили свої напади на ,,Радіо Свобода'', ,,Радіо Вільна Европа'' і на ,,Голос Америки'', які передають програми до Совєтського Союзу та до сателітів мовами народів СССР і сателітів, закидаючи тим радіовисильням, що вони нібито ,,систематично порушують'' постанови Гельсінкської угоди, бо ,,втручаються у внутрішні справи'' Совєтського Союзу. Такі закиди появилися в ,,Правді'', офіціозі Компартії, і теж були передані совєтським пресовим агенством ТАСС.

Закиди цих совєтських засобів масової інформації, чи радше ,,дезінформації'', — це дійсний абсурд, бо не згадані американські радіостанції, а Москва порушує Гельсінкську угоду своїми заглушуваннями передач ,,Радіо Свобода'' і ,,Радіо Вільна Европа''. Гельсінкська угода, яку підписав сам генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв, містить таку постанову: ,,Державиучасники відмічують зріст у поширенні інформацій шляхом радіо і висловлюють надію, що цей процес продовжуватиметься''.

Тяжко зрозуміти, як заглушування Москвою передач західніх радіостанцій сприяє цьому ,,поширенню інформацій шляхом радіо'', тобто, виміни думок, інформацій та ідей, на яку погодився Брежнєв, коли підписував Гельсінкську угоду. Однак, совєтські верховоди, починаючи від Леніна, а на теперішньому кремлівському ватажкові кінчаючи, відомі з безпощадного ламання всіх не тільки власних обіцянок народові, але й всіх міжнародних угод. Адже Москва теж не додержується Універсальної Деклярації Людських Прав, схваленої Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй в 1948-му році, яка містить таку постанову: ,,Кожному запевнюється право свободи опінії і вислову. Це право включає свободу поширювати інформації та ідеї будьякими засобами та не зважаючи на кордони''.

Віроломна Москва порушує постанови Гельсінкської угоди та Універсальної Деклярації Людських Прав тому, що боїться правди. ,,Радіо Свобода'' і ,,Радіо Вільна Европа'' передають тільки вірні інформації та базовані на незаперечних фактах коментарі, а не займаються пропагандою і видумками, як це твердить Москва. Для диктаторських режимів правдиві інформації більш небезпечні, ніж зброя противника, і тому в Совєтському Союзі є понад 3,000 інсталяцій для заглушування передач зі Заходу, і Москва видає вшестеро стільки грошей на це заглушування, як на власні пропагандивні передачі за кордон.

Цілком відмінно виглядає ситуація у вільному світі. В Америці, наприклад, де уряд і нарід не боїться правди, ані навіть пропаганди, ніхто і не думає заглушувати передач совєтських радіостанцій, чи передач з інших комуністичних держав. Кожний американець, якщо тільки хоче, може день і ніч слухати ці авдиції, без жадної перешкоди з боку уряду ЗСА.

В Совєтському Союзі власті посилюють напади на радіопередачі із Заходу та скріплюють інсталяції для заглушування тих передач, зокрема тепер, коли в тій комуно-російській тюрмі народів та в її сателітах пожвавішала діяльність борців за національні, політичні та загальнолюдські права. Москва всіми способами старається придушити ці рухи ще перед другою Европейською Конференцією для справ безпеки і співробітництва, яка має відбутися в червні ц. р. в Београді.

Як недавно сказав колишній совєтський дисидент Владімір Буковський, передачі ,,Радіо Свобода'', ,,Радіо Вільна Европа'' та ,,Голосу Америки'' відіграють преважливу ролю, подаючи населенню комуністичних держав правдиві інформації, яких вони не можуть одержати з будь-яких інших джерел. Мавши правдиві інформації та знаючи правду, народи Совєтського Союзу та сателітів можуть ще з більшим успіхом вести свої змагання за національні, політичні та загальнолюдські права. Тому Москва так панічно боїться цієї правди.

Помилкові вислови

Президент Джіммі Картер перебрав владу неповних два місяці тому, але за той короткий час і сам Президент і деякі члени його уряду допустились ряду помилок у висловах — ,,ляпсус лінгве'' — що починає вже привертати увагу в самій Америці і за кордоном.

Вітаючи ізраїльського Їцака Рабіна у Білому Домі, президент Картер сказав, що Ізраїль повинен мати ,,такі кордони, які можна обороняти''. Та заява викликала здивування і замішання серед дипломатичних кругів, а серед арабів — обурення, бо спершу виглядало, що Америка вирішила змінити своє дотеперішнє становище і тепер підтримує твердження Ізраїля, що Ізраїль мусить задержати частину окупованих в 1967-му році арабських територій, щоб мати ,,границі, які можна обороняти''. Щойно кілька годин після цієї заяви Президента речник Білого Дому виголосив спростовання, заявляючи, що слова президента Картера ,,неправильно інтерпретують'' та що нема жадної зміни в політиці ЗСА відносно ситуації на Близькому Сході.

День після того Брейді Тайсон, член делегації ЗСА на наради Комісії Людських Прав при Об'єднаних Націях, яка відбувається в Женеві, публічно заявив, що ЗСА ,,жалують'', що деякі американські урядовці старалися повалити владу колишнього марксистського президента Чіле, Сальвадора Алльєнде. І знову Білий Дім мусів спростовувати, фактично заперечувати, твердження Тайсона, заявляючи, що уряд ЗСА зовсім не погоджується із заявою Тайсена.

Кілька днів тому амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй Ендрю Янг, сказав під час пресового інтерв'ю, що американські військові частини найкраще з усіх вив'язалися б з обов'язку, якщо Об'єднані Нації вирішили б післати до Родезії військові з'єднання для вдержання миру між чорною і білою меншістю. Знову Білий Дім мусів спростовувати заяву чільного члена уряду, заявляючи, що Об'єднані Нації не пляную́ть посилати до Родезії жадних військових частин, а крім того, уряд ЗСА не передбачає можливости, що американські вояки сповнятимуть ,,поліційну службу'' в тій африканській країні.

Правдою є, що і президент Картер і деякі члени його уряду фактично ще є ,,новиками'', бо служать на своїх постах неповних два місяці, і тому деякі коментатори стараються виправдати ті помилкові, чи необдумані заяви ,,браком заправи''. Однак, також є правдою, що зачасті ,,ляпсус-и лінгве'' можуть зменшити повагу населення ЗСА та інших країн до американського уряду, а навіть пошкодити Америці у веденні закордонної політики.

Лука Луців

,,ПРОЧИТАЙТЕ ЗНОВУ ТУЮ СЛАВУ''

Тарас Шевченко в своєму ,,Посланії'' закликає своїх земляків, щоб добре пізнали історію України, щоб пізнали, ,,чиї сини, яких батьків, ким, за що закуті.'' Гадаємо, що найкращим вшануванням пам'яті автора ,,Кобзаря'' було б прочитувати Шевченкові твори, бо тоді ми постійно пам'ятали б, що твори найбільшого поета актуальні й сьогодні. Це знає окупант України і не дозволяє українським студентам вшановувати Шевченка, — цього найвизначнішого українця нових часів, творчість якого від 1840-го року є євшан-зіллям для українського народу, поневоленого Москвою.

Шевченко просив українців, щоб читали його твори, бо тоді вони пізнають ,,всі неправди'', тоді їм розкриються ,,високі могили'', тоді вони пізнають, чиї вони сини, ,,яких батьків, ким, за що закуті''. В нашій праці ,,Тарас Шевченко — співець української слави і волі'' старалися ми показати читачам, як український поет дивився на історію України. Вже в перших своїх ,,думах'' поет, живучи в Петербурзі, дивився на Україну, як на свою рідну батьківщину, а Московщину уважав за чужину:

За степи, та за могили,
Що на Україні.
Серце мліло, не хотіло
Співать на чужині.

В тому самому творі з 1839 р. Шевченко нарікав на те, що над українськими могилами ,,орел чорний сторожем літає'', це значить, що Москва старається знищити українську традицію боротьби за волю, про яку ,,Кобзарі добрим людям співали''.

Оце і є провідна думка всієї Шевченківської творчости, з'ясована в поезії ,,Думи мої, думи мої'' (1839 р.) і розвивана та поглиблювана в таких творах, як ,,Розрита могила'', ,,Тарасова ніч'', ,,Гайдамаки'' і всі інші поеми з історичною основою та всі так звані політичні поеми, в яких український поет старався не тільки пригадувати своєму народові його славу і волю, але також закликав до боротьби, щоб ту волю здобути. Немає найменшого сумніву, що Шевченко за найбільше лихо України уважав те, що Богдан Хмельницький уклав договір із Москвою, яка використала цей договір на те, щоб поневолити Україну.

Український поет не міг спокійно згадувати Петра І і Катерину II, які закріпили поневолення України. Шевченко висмівав режим царя Миколи І в поемі ,,Сон''. Та оце виразно протимосковське становище Шевченка не подобається теперішнім московським окупантам України, як не подобалося воно й сучасникам українського поета — сатрапа царя Миколи І. І тому ,,державні'' науковці в поневоленій Україні стараються різними способами фальшувати твори Шевченка; вони не друкують протимосковських поезій українського поета. Та це не зовсім допомагає, бо люди вже знають цілого Шевченка, тому ті шевченкознавці, які вірно служать московським поневолювачам, пишуть явну неправду. І так І. Пільчук написав книжечку під заг. ,,Т. Г. Шевченко — поборник дружби російського і українського народів'', в якій явно неправдиво твердить, що Шевченко ,,в постаті Б. Хмельницького бачив втілення мудрости і національної гідности політика, який здійснював виплекані народом ідеї дружби рівного з рівним?! Це вершок неправди, яку осмілюються друкувати в окупованій Москвою Україні, бо хто знає такі Шевченкові твори, як ,,Розрита могила'', ,,Чигирин'', ,,Великий льох'' і ,,Стоїть в селі Суботові'', той легко пізнає Пільгукову брехню, бож Шевченко в поемі ,,Осія, Глава ХІУ'' в 1859 році з глибини свого серця звертався до України:

А ти пишалася колись
В добрі і розкоші!
Вкраїно!
Мій любий краю
неповинний!
За'що тебе Господь
кара,
Карає тяжко?
За Богдана,
Та за скаженого Петра

Не мавши сили загасити полум'я Шевченкової творчости, Москва наказує обманювати українських читачів. Ці промосковські шевченкознавці твердять, що Шевченко на те тільки й жив, щоб тішитися тим, що Москва, почавши від 1654 року, отже від укладення Переяславського договору, поневолює Україну.

Та читачів Шевченківських творів нелегко обманути, бо вони знаходять поезію з 1859 р., яку Шевченко написав в Переяславі, і яку закінчив такими словами:

Амінь тобі, великий
муже!
Великий, славний!
та не дуже...
Як би ти на світ
не родивсь,
Або в колисці ще
упивсь...
То не купав би я
в калюжі
Тебе, преславного.
Амінь.

Тарас Шевченко в 1845 році в ,,Посланії'' закликав українців, щоб побачили ,,славу дідів своїх'', щоб пізнали свою історію, щоб обнялися всі, як брати, щоб усміхнулася заплакана мати-Україна, і тоді

Забудеться срамотня
Давняя година,
І оживе добра слава,
Слава України,
І світ ясний, невечірній
Тихо засіяє...
Обніміться ж,
брати мої
Молю вас, благаю!

Дехто може подумати: — Ось, знайшов Луців нове у Шевченка!

А ми відповімо: 132 роки минує, як Шевченко молив і благав нас, щоб ми були об'єднані... Ми декляму́ємо його слова, але єдности в нас нема, і ,,заплакана мати'' Україна не може усміхнутися...

К. Крупський

В ІМЕНІ ОБ'ЄКТИВНОСТИ

I

"The Russian Jew Under Tsars and Soviets", by Salo W. Baron. MacMillan Publishing Co., Inc., New York. Collier MacMillan. Publishers, London, 468 pp.

Час до часу на полицях американських книгарень появляються публікації, в яких автори порушують справу українсько-жидівських взаємин в Україні. Деякі автори цих публікацій насвітлюють цю справу в аспекті історичному і нібито на науковому рівні. Одначе, коли ближче приглянемось цим науковим працям, то побачимо, що їм бракує найголовнішої риси, яка ціхує науковість, а саме, їм бракує об'єктивности в осуді складних проблем соціологічного характеру.

До таких публікацій також належить повище названа книжка, автор якої є емеритованим професором жидівської історії, літератури та інституцій при Колюмбійському університеті. На обгортці книжки сказано, що професор Барон є одним з найбільш передових, в цілому світі авторитетів жидівської історії, а Крайова Федерація Жидівської Культури назвала його ,,деканом американських жидівських науковців''. Він є автором понад 500 книжок і статтей, а тепер працює над монументальним твором ,,Соціяльна і релігійна історії жидів'', 15 томів якої вже появилось.

Така висока рекомендація спонукала мене познайомитись з названою працею, перше видання якої появилось ще в 1964 році, а в минулому (1976) році вийшло друге її видання, перевірене і побільшене, якого хочемо тут торкнутись.

Правду кажучи, на тему українсько-жидівських відносин не доводилось мені читати ні одної праці жидівського автора, написаної з повною об'єктивністю. На жаль, не можна інакше висловитись і про названу книжку проф. Барона, дарма, що він так професійно документує її. Як знаємо, усі факти минувшини підлягають інтерпретації, а та інтерпретація може бути об'єктивною, або суб'єктивною, і коли автор якоїсь праці, в якій порушується спірну проблему чи явище, не є спроможний позбутись тієї суб'єктивности, то це від'ємно відбивається на його творі.

Правда, автор не затаює нічого з минувшини, що мало вплив на суть українсько-жидівських відносин. Однак, справа в тому, що він виявляє себе дуже однобічним в трактуванні фактів, які реґулювали і надавали тону тим відносинам. Наприклад, він згадує, що жиди допомагали польській шляхті жорстоко гнобити український нарід, а також згадує і те, що жиди допомагали російським царям русифікувати український нарід. На жаль, він згадує це способом, який в музиці називають ,,стаккато'' — дуже відокремлено та уривчасто. Натомість, ,,провини'' українського народу проти жидів, а головно ,,традиційний український антисемітизм'' згадує при кожній нагоді і цим, що так скажемо, топить краплини жидівської вини в морю гріхів українського народу.

Як знаємо, від науковця вимагається того, щоб він однаково трактував факти та не користувався демагогічними фразами, а належно обґрунтував та доказав, на якій саме теорії і філософії зродився цей ,,традиційний український антисемітизм'' та за допомогою якої ідеології він поширився в українському народі, який, за твердженням автора, був дуже неграмотний і складався тільки з темних мужиків.

З другого боку, автор так широко описує і дослівно втовкмачує в голову читача те, якими то висококультурними були жиди в Україні серед тієї темної і немов з природи поганої маси українців. Жиди так цілко прив'язані до високої жидівської культури, до гебрейської мови і як вони розвинули в Україні видавництва жидівських книжок, а відтак видавництва жидівської преси. Ті видавництва в Україні стали центром жидівства в цілій російській імперії.

Шкода, що для заокруглення образу антикультурности українців автор не згадав того, як польські магнати творили ще інші ,,здобутки'' культури в Україні, як наприклад, парк ,,Софіївка'', що коштував тій українській темній масі досить фантастичну суму грошей, яка сягала кільканадцять мільйонів золотих. Тоді читач мав би ще кращий образ тої ,,анти-

(Продовження на стор. 5-ій)

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ В УКРАЇНІ

ЗАКЛИК ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ООЧСУ

Здійснювана послідовно екстермінаційна політика Москви на кожному відтинку самобутнього українського життя в Україні позначилася на рідних землях черговою хвилею арештів і винищування українських патріотів.

Жертвою тих переслідувань, ув'язнень і засилки в концтабори падуть усі ті, хто думкою, словом чи ділом змагає до рятування української мови, культури і релігії та в своєму патріотизмі намагається підкреслювати українську окремішність і право українського народу на самостійне державне життя.

Жертвою переслідувань і ув'язнень падуть теж і ті, хто наголошує, в рамах совєтських законів, тільки оборону людських прав, в дусі підписаних Москвою Гельсінкських Угод, сподіваючись, що цього роду гуманітарно-правова дія охоронить їх від арештувань.

Хвиля переслідувань вияву свобідної думки та ув'язнювання її носіїв захоплює, крім українського, також інші поневолені в СССР народи, включно із сателітними країнами. Москва відчула загрозу свого імперського існування насамперед в українському націоналізмі й намагається усіми можливими, хоч би й найжорстокішими засобами, здусити будь-які прояви національної свідомости українців, а теж інших поневолених народів.

В останньому часі були заарештовані в Києві деякі члени Української Громадської Групи. Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, що її очолює Микола Руденко. Ця громадська Група проголосила 9 листопада 1976 р. Декларацію, яку підписали, крім Миколи Руденка, Олесь Бердник, Петро Григоренко, Іван Кандиба, Левко Лукіяненко, Оксана Мешко, Микола Матусевич, Мирослав Маринович, Ніна Строката і Олексій Тихий.

В грудні 1976 року Українська Група проголосила Меморандум ч. 1, — в якому наведені порушення прав людини в Україні, зокрема приклади московського ґеноциду і етноциду над українським народом.

У Мемордумі сказано, між іншим, про винищення штучним голодом понад 6 мільйонів українського населення, а разом із розкуркуленими э засланими в тайги Сибіру — 10 мільйонів українців; винищення Української Повстанської Армії, котра підняла зброю проти Гітлера і не склала її тоді, коли зажадав цього Сталін.

Сотні тисяч підлітків, жінок та літніх дітей — сказано у Меморандумі — потрапляли в концтабори лише за те, що хтось із повстанців випив у їхній хаті кухоль молока, або з'їв окраєць хліба.

В Меморандумі виразно говориться про національне питання та право України на самостійне життя і відокремлення від СССР, а теж про русифікацію України, замасковану ,,інтернаціоналізмом''.

Дальше Меморандум наводить жорстокість вироків для арештованих у 1972 році і опісля українських інтелектуалістів та вказує на московський обман у підписанні Гельсінкських Угод, яких Москва зовсім не респектує.

Намагаючись знищити Українську Групу в Києві, з початком лютого 1977 р. КҐБ перевело в Києві розшуки в помешканнях членів Групи, ув'язнюючи голову Групи Миколу Руденка і члена Олексу Тихого.

У зв'язку з новою хвилею арештів у Києві, Головна Управа ООЧСУ закликає усі Відділи ООЧСУ:

1. Негайно увійти в контакт із сенаторами та конґресменами своїх стейтів і прохати їх інтервеніювати у Президента ЗСА та в Державному департаменті в справі арештів в Україні та топтання Москвою Гельсінкських Угод.

2. Поробити заходи в місцевій пресі, радіо і телевізії для розголошення фактів про переслідування в Україні;

3. Висилати письмові протести до генерального секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма в обороні українських політичних в'язнів;

4. Організувати протестні акції, разом з іншими національними групами проти московського насильства над українською й іншими поневоленими Москвою націями.

В цій акції мобілізувати усю громаду, зокрема молодь, щоб монолітним фронтом засвідчити нашу готовість кожночасно станути в обороні наших братів і сестер в Україні.

Рік 1977 — це Рік оборони українських політичних в'язнів у СССР та захисту української культури! Це зокрема зобов'язує нас посилити наші зусилля в обороні українського поневоленого, але нескореного народу в Україні!

21-го лютого 1977 р.

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ ООЧСУ

Ігнат Білинський, голова — Андрій Соколик, секретар

Д-р Богдан Дзерович

ДО ПИТАННЯ ПРАВНОЇ ТЯГЛОСТИ І ПЕРЕЄМНОСТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВ

(2)

У хронологічному порядку появилися слідуючі правні акти для здійснення того об'єднання:

Ще 1-го червня 1919 року Всеросійський Центральний Виконавчий Комітет (ВЦВК) видав декрет (закон) про Об'єднання Совєтських Республік, в якому постановлено здійснити тісне об'єднання воєнної організації, військового господарства, фінансів і комісаріяту праці.

Дня 14 червня 1919 року Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет дав директиву виконувати згаданий декрет РСФСР в Україні.

Дня 3-го грудня 1919 року Всеросійська Партійна Конференція винесла, після нарад, резолюцію, що під сучасну пору відношення між УССР і РСФСР визначається федеративними зв'язками, на основі рішень ВЦВК з 1-го червня 1919р.

Дня 27-го січня 1920 року Ревком видав закон ,,про об'єднання діяльности УССР і РСФСР. Закон цей постановляв, що всі декрети і постанови УССР, які стосуються військових справ, народного господарства, харчування, фінансів, пошт і телеграфів — анулюються й замінюються декретами РСФСР.

В днях від 12-23 березня 1920р. відбулася конференція КП(б)У, що повністю відповідала постановам РКП(б). Вона визнала, що зірвання зв'язку з Росією є контрреволюцією, засудила вимоги боротьбістів відносно незалежности України і зажадала дальшого поширення прямої влади совєтської Росії без посередництва уряду УССР. Резолюція тієї конференції рішила, щоб у віданні ВЦВК УССР залишилися тільки такі державні справи: комісаріят внутрішніх справ, земельних справ, юстиції, охорони народного здоров'я і соціяльного забезпечення, а закордонні справи були об'єднані з даним ресортом Росії.

Дня 20 травня 1920р. ІУ Всеукраїнський З'їзд Совєтів у резолюції про державні відносини між УССР і РСФСР ствердив, що УССР, зберігаючи свою конституцію, є членом Всеросійської Федеративної Республіки. Він потвердив згаданий вище декрет з 1-го червня 1919 року і резолюцію КП(б)У про поширення прямої влади совєтської Росії в Україні.

Дня 28-го грудня 1920р., складено ,,Союзний робітничо-селянський договір між РСФСР і УССР''. За тим договором Москва перебрала до своїх рук ряд таких важливих комісаріятів, як військовий і морський, вищу раду народного господарства, зовнішньої торгівлі, шляхів, фінансів, праці, пошти і телеграфів, що було, нібито, в інтересах оборони.

Віденський професор міжнародного права А. Фердросс кваліфікує цей договір, як договір протекторату Росії над Україною. Рівночасно він є тієї думки, що коли договір про протекторат надає державі — протекторові настільки широкі права, що перестає існувати будь-яке самоуправління держави, яка перебуває під протекторатом, — у такому випадку існує не міжнародно-правний, а колоніяльний протекторат. [7]

Розглядаючи повінь декретів, законів, зобов'язуючих резолюцій і вкінці договір, які всі мали на меті об'єднання УССР з РСФСР, бачимо, що УССР у тому часі під натиском Росії передала їй всі підставові державні позиції, залишивши собі тільки незначні адміністраційні функції, які аж ніяк не могли кваліфікувати її як суверенну державу.

Такої реальної ситуації не змінює факт, що УССР брала участь, побіч Росії, у заключенні мирових договорів (18-3-21)р. з Польщею, (7-12-21) з Австрією, і (5-11-22) з Німеччиною тому, що воля РКП(б) і РНК — РСФСР була тоді вирішальною так у внутрішніх, як у зовнішніх справах УССР [8], а її участь у тих договорах була конечна для ліквідації подібних договорів, заключених з Українською Народною Республікою, чого Росія сама без участи УССР не могла зробити.

Після підписання договору з 30 грудня 1922р. про утворення Союзу ССР, вирішальною для означення міжнародного статуту УССР буде відповідь на два питання:

1) Як всі три конституційні закони УССР з дня 10-14 березня 1919р., з дня 15 травня 1929 і 30 січня 1937 визначають суверенні права УССР; яке є їх відношення до федеративного закону та яка є ефективність їх у практичнім примінені їх приписів?

2) Яка є роля Російської Комуністичної Партії большевиків РКП(б) у державній структурі СССР і яке її відношення до КП(б)У та уряду УССР?

До першого питання:

Федеративний устрій Совєтського Союзу не був взорований на існуючих тоді приписах державного права. Він був своєрідним утвором совєтської комуністичної верхівки, без прецеденсу у минулому, розрахований на збереження Російської імперії в дотогочасних кордонах у змінених обставинах — самовизначення народів і розпаду колоніяльних держав. Цей погляд покривається зі словами А. Вишинського, який зазначив, що федеративний устрій Совєтського Союзу ґрунтовно відрізняється від капіталістичних форм федерації держав, а його структурні засади є випливом конечности збереження диктатури пролетаріяту у багатонаціональній державі.

(Продовження буде)

7) А. Фердросс — Міжнародне право (рос. переклад), Москва 1959, ст. 124.

8) В. Бабій, у своїй праці ,,Роля Радянської України'', в утворенні Союзу РСР, у журналі ,, Радянське право'', Київ, 1962, на ст. 216 так пише про період 1921-1922: ,,Як відомо, у цей період часу не було єдиної союзної держави, відносини між РСФСР і УССР будувалися на основі союзного Робітничо-Селянського договору з дня 20-го грудня 1920 року. Але це не означає, що радянські республіки провадили різну зовнішню політику. В силу єдности основи радянського ладу, однотипности держави, спільноти завдань і мети братніх народів, керівної ролі комуністичної партії, зовнішня політика радянських республік була єдиною.

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яке відбулося в днях 24-го до 28-го травня 1976 р. на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

11. Дискусія над звітами і їх схвалення

(17)

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО КАСИРА УЛЯНИ ДЯЧУК

(Продовження)

Але на жаль, тепер не можу вам обіцяти, що ми зможемо перевести це в життя на другий р.к. Все таки від двох років ми виставляємо чеки дивіденди членам за станом з 31-го грудня, а не з кінця травня, як це ми робили колись. Тепер всі члени, які були виказані на виказах у січні даного року дістають дивіденду, без огляду на те, чи вони після січня згрошевили свої грамоти, чи їх виплатили, чи навіть члени померли. Також запитував мене пан Дідюк, чому наші секретарі дістають свої винагороди щочотири місяці. Не знаю, звідкіля він дістав такі інформації, бо він сам секретарем не є, але ми виплачуємо секретарські винагороди чотири рази до року: за перший квартал, тобто за січень, лютий і березень, виплачуємо у другій половині квітня, десь біля 20-го чи 25-го дня місяця, а дальше за таким самим порядком за кожний дальший квартал. Як знаєте, рахунки приходять при кінці березня, а на початку квітня їх ще треба опрацювати і на їх підставі виготовити рахунки на квітень. Так ці самі процівники, які виготовляють рахунки, опісля обчислюють винагороду секретарям щойно від 15-го до 20-го квітня, чи кожного іншого місяця. Також потребуємо часу для виготовлення чеків, для їх перевірки та підписання. Тому ми висилаємо винагороду в четвертому місяці за перший квартал, у сьомому місяці за другий квартал, в десятому за третій квартал і в січні чергового року за четвертий квартал. Може бути також клопіт з тим, що пошта не дуже справно працює між Америкою і Канадою, і тому секретарі в Канаді дістають свої чеки дещо пізніше, як секретарі в Америці. Але ми ніколи не здержуємо виплат і не виплачуємо винагород за чотири місяці. Тепер про справу морґеджів у Канаді. В минулому році, згідно з моїм звітом, ми уділили гіпотечних позичок на суму $232,000, з того в Канаді на суму $100,000. Не думаю, що Канада може чутися покривдженою. Канада мала декілька прохань про позички, але канадський уряд вимагає від нас інвестування принайменше по $22,000 місячно в державних бондах на запоруку виданих грамот забезпечення. Ці бонди ми мусимо пересилати до забезпеченевого уряду для передержування. Коли ми місяць, чи два не купили бондів, тоді ми одержали від уряду повідомлення - пригадку, що маємо на нашому конті дефіцит. Тільки гроші, які нам залишаються після інвестування в бондах, можемо інвестувати в гіпотечні позички. Ми мали кілька прохань від членів, які бажали одержати позички на більші суми. Був один член, здається з Торонта, який хотів дістати позичку на $110,000, але, на жаль, ми не могли йому такої великої суми позичити. Ми мали також прохання одного члена 440-го Відділу, який мав бизнесову реальність та хотів також поважну суму позички. Було одно прохання члена, який хотів від нас позички на більше, як дві третини вартости реальности, а цього ми не можемо робити. Хоча ми запропонували суму у висоті, яку ми могли позичити, він на це не погодився. Ми не відмовлялися розглянути ані одного прохання про позичку і хотіли, в міру можливостей, ці прохання задовольнити. Пан Дідюк цитував теж деякі дані про канадські прибутки і видатки. Мені здається, що там були деякі неточності, тому я дозволю собі повторити такі цифри мойого звіту: всіх прибутків у Канаді було $764,-672.75, а всіх видатків — $438,911.58. Це дало нам чистого прибутку $325,791.00. Опісля я ще додала до видатків пропорційно до майна членства, видатки виплачені американськими фондами на канадських членів в сумі $95.170.87 і нам залишилося чистого прибутку в Канаді на суму $230,590.36. Головний радний інж. Кальба згадував також про гіпотечні позички. Я знову підчеркну, що в міру спроможностей, ми нікому не відмовили гіпотечної позички. Одинокий час, коли ми не можемо уділити гіпотечної позички, це початок року, коли ми призбируємо гроші для виплати дивіденди і тоді не маємо можливостей інвестувати фондів на довшу мету. Головний радний Євген Репета згадував, що минулорічні видатки були менші тільки тому, що ми мали в попередньому році великі видатки на Конвенцію. Це правда, але крім конвенційних видатків були в нас ще інші виплати, багато вищі у попередньому році, як у звітовому, а саме: з огляду на перенесення до нового будинку ми мусіли закупити нове устаткування, яке коштувало нас біля $62,000, а в цьому році ми мали значно менші видатки на устаткування: Крім того ми мали в 1974-му році більші видатки на друки і прибори. Організаційні видатки були також значно більші з огляду на всілякі конвенційні та передконвенційні організаційні кампанії. В загальному різниця у видатках 1974 і 1975 років є округло на $42,000. Також ми мали велику втрату на гіпотечних позичках, близько $30,000. Головний контролер д-р Іван Скальчук підніс тут питання і це цілком слушно, чому немає звіту прибутків і видатків нашого дому, тобто нашої допоміжної корпорації. Цей звіт, про що я вже згадувала, був виготовлений у двох мовах і складений. Але наша друкарня забула вкінці поробити з нього відбитки, а я переочила, що він не був включений у видрукований мій звіт. Отже цей звіт був виготовлений разом з усіми іншими звітами і, як тільки я завважила, що його тут бракує, я потелефонувала до друкарні та попросила, щоб там його відбили та нам прислали, так що маю надію ще може й сьогодні його вам тут роздати. А вибачаюся, що так сталося, але звіт цей був готовий разом з іншими, був складений і скореґований. Почесний член Головного Уряду інженер Куропась закинув мені, що я не прибула на з'їзд емеритів на „Союзівку". Признаюся, по правді, що я не вважала, що моя приявність там була так конечною, тим більше, що є багато інших членів Екзекутиви, які могли б скласти привіт. Але, як знаєте, я активна в Українському Конґресовому Комітеті Америки і з огляду на приїзд Візантійського Хору, якого Конгресовий Комітет спонзорував і вітав в Ню Йорку, де хор дав свій концерт, я приобіцяла, що буду на тому привітанні і тому, на жаль, не плянувала їхати на „Союзівку". Але признаюся, що, коли б був пан інженер Куропась звернувся до мене і заявив, що моя присутність на „Союзівці" побажана, річ ясна, я була б свої пляни відповідно змінила. Однак про те, що я маю бути доповідачем на цім з'їзді, довідалася я виключно з газети без жадного ранішого повідомлення, чи запрошення, а тоді я вже абсолютно не могла змінити своїх плянів. Я думаю, що пропустила ще ільки один запит і якраз тепер, коли поглянула на пані Ганю Гарас, то собі пригадала. Вона пропонувала, щоб відложити мільйон долярів і видавати додаткові стипендії, як процентові позички. Я вважаю, що ми не можемо приділювати на жадну ціль таких великих сум. Я не думаю, що забезпеченевий уряд дозволив би нам позичити без відсотків таку велику суму. Ми можемо тільки уділяти позички на підклад грамот, або підклад інвестицій — морґеджі. Я є за тим, щоб ми збільшили стипендії і цього року почуєте пропозицію Стипендійної Комісії, щоб ми на черговий рік збільшили суму стипендій. Я не бачу можливости призначити таку велику суму на позички без жадного забезпечення. Я знаю, що федеральний уряд дає безвідсоткові позички, або позички на дуже догідних відсотках, правдоподібно на 2 чи 3 проценти. Такі позички дають банки, а їх сплату ґарантує уряд. Я знаю, що з тими позичками було дуже багато клопотів, бо особи, які покінчили студії, не хотіли їх віддавати і тому уряд поносить великі втрати. Я засягала інформації про ці позички в наших банках і вони мене відраджували від таких позичок, бо з ними вони мають нодзвичайні клопоти. Може ця ситуація зміниться і ми будемо дальше шукати можливостей уділювати більші стипендії, чи позички для наших членів. Думаю, що я вичерпала всі запити, які відносилися до мене. Щодо організування членів, то я дбаю про те, щоб придбати нових членів, але працюю радше над тим, щоб секретарі чи організатори могли такі аплікації виповнити і тому не збираю для себе за це кредитів. Я признаюся, що тому рік, чи два, я зорганізувала поважне число нових членів, а винагороду подарувала молодечій організації Пласт у моїй місцевості. Я призначила - подарувала цю винагороду на виховання української молоді. Я буду дальше так працювати, скільки зможу, бо вважаю це своїм обов'язком. Коли їду в терен, говорю в першу чергу про збільшення членства і ріст УНСоюзу в числі членів. Я також завела в себе такий звичай, що після повороту до Головної Канцелярії з подорожі пишу не лише звіт і даю його до „Свободи", але і звертаюся до кожного секретаря, чи члена відділового уряду, з яким я говорила під час нарад, тільки в справах організаційних. Тому буду робити все, що тільки можливе, щоб число членів УНСоюзу збільшилося. Але я абсолютно не погоджуюся з тим, що я є співвідповідальною за наші організаційні недоліки, бо кожний з нас має свою ділянку праці та обов'язки, за які він в першу чергу відповідає і його першим обов'язком є виконати призначені йому завдання.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Дякую Вам, пані Уляно. Тепер прошу до голосу нашого головного організатора Степана Гавриша.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО ОРГАНІЗАТОРА СТЕПАНА ГАВРИША

Дуже дякую, пане предсіднику. Пані і Панове, наш хвальний союзовий парляменте! Я маю таке щастя, що все йду останній відповідати. Тоді мені добре, бо мої попередники вже багато сказали, відповіли. Я не хочу тут повторити того, що вже сказав наш головний секретар. Але, все таки, відповім. Я, за словами пана Слободяна, признаюся, що я зі страхом Божим приготовлявся до відповідей, бачучи наші початки звітування і дискусії, які були такі кострубаті. Наші звіти були емоційні, дещо кострубаті. Але, слава Богу, у зв'язку з нашими історичними ювілеями бачимо, що нам в дусі не бракує любови, до якої нас закликав наш дорогий всечесний отець Іван Ващук. Головний предсідник вчора у своїх відповідях так скоро говорив, що не можна було всього записати. Приступаючи до моїх відповідей, хочу сказати про таку нашу стару приповідку, що кожний циган хвалить свою дитину. І так само я. Пишучи свій звіт, я згадав недоліки, а рівночасно і сказав, шо був теж поступ, про що згадав вже інженер Дорошенко. Як пригадую собі з минулих дискусій в двох попередніх роках були голоси, що УНСоюз вже валиться, банкрутує, позичає гроші. І вся наша акція, всі дискусії були ведені в тому напрямі, що зробити з цим нашим новим домом і кого за це бити. Цього року, слава Богу, ми вже маємо спокій з домом, може хіба там ще є якісь недотягнення. А вся акція звернена в цьому році, що є зовсім правильно, на Організаційний Відділ, який є самою підставою нашої майбутности. І тому я вірю, що ми на цих нарадах, як це головний предсідник повторив у своєму звіті декілька разів, повинні винести діяґнозу, поставити її, подумати, а тоді порадитися, як повести дальшу організаційну працю. Як повести працю всі як один, щоб був успіх. Ми будемо про це говорити на Організаційній Комісії, для якої я приготовив багато різних проєктів, і що маємо робити. Ми тут говорили про наші резолюції і почали критикувати наших секретарів, наших голів Округ, а головно тих, які не придбали ані одного члена, хоч ми писали до них листи і просили їх, та поміщували про це заклики в пресі. Я сказав би, що вони повинні б перше подумати, що не маю на увазі комусь докоряти, але ми всі тут прийняли в минулому році резолюцію Організаційної Комісії з 10-ою точкою, в якій було сказано, що всі члени Головного Уряду мали приєднати в тому році по 10 нових членів для Українського Народного Союзу. Я це пригадую не на те, щоб казати кожному, що він має робити, але на те, щоб показати вам, що на 26 членів Головного Уряду 17 приєднувало нових членів і вони здобули 312 членів, що в тому було 12, які дали менше, як по 10, та що 4 члени не дали ані одного члена. Я не хочу нікому докоряти, але, якщо ми кажемо, що ті секретарі не мали часу, то спитаймо себе, напевно і ми не мали часу. Я певний, що той, хто не приєднав ані одного члена, може не мав часу, хоч хотів, може не мав проспектів, а може був зайнятий іншими суспільно - громадськими справами, отже були такі обставини. Тому я вважаю, що ми не повинні комусь з вас за це докоряти. Друга справа, як працюють члени Головного Екзекутивного Комітету. Головний секретар і головний касир тут заявили і це є правильно, бо я знаю, як вони важко працюють. Я найкраще знаю, хто з них що робить, бо ми сусіди. Я був би також нечесний, коли б не згадав головного предсідника. Я його тим не купую, бо я вже знаю головного предсідника близько 20 років, і ми з ним разом працюємо. Йому не потрібно того „кадила", що я тут скажу. Коли був заклик у Році Жінки, то дружина нашого головного предсідника таки придбала 12 нових членів на життьове забезпечення. Кажу знову, це не для того, щоб вихваляти її, але так ствердити і я дуже вдячний пані Лисогір за це, хоч тепер не бачу її тут між нами. Я тепер перейду до тих справ, які були заторкнені. Головний радний інж. Дорошенко каже, що в моєму звіті я сказав, що плян праці був ідеальний, але його, на жаль, не виконано, та що в ньому дальше я кажу, що ми мали великі досягнення. Це правильно. Ми мали ідеальний плян, який був затверджений Головним Екзекутивним Комітетом, а потім на засіданні всіми вами, що наша мета була 4,000 чи 5,000 членів. Я подав у своєму звіті багато причин, які склалися на те, що ми цього не виконали. Я подав, як першу причину інфляцію та безробіття і ви зі мною погодьтеся. Особливо ті, які були в Детройті і Клівленді, куди я їздив, що люди були без праці, що були страйки (був страйк і в Бофало), та що не можна було іти до такого чоловіка і йому пропонувати забезпечення, коли він не мав грошей на кусок хліба для своїх дітей. Подав я теж, що причиною був великий брак організаторів. Про брак обласних організаторів всі ми тут говорили. Я вже сказав, що нам потрібні так обласні організатори, як вода потрібна рибі. Бо як ми можемо працювати над приєднуванням нових членів, коли немає нікого в терені, який показав би, як треба це робити і навчив би союзовців цієї праці. Чи я можу навчити його з Головної Канцелярії, чи листи, що їх ми пишемо, троє чи четверо, мажуть це зробити. Про брак організаторів я написав у своєму звіті. Написав я там теж, що маємо клопоти з Канадою. Чи ви знаєте, пані і панове, що у великих містах, як Чікаґо та інші, секретар вечором не піде по гроші на випадки, бо небезпечно, тому що нападають і грабують та вбивають людей по дорозі. Це також поважна причина наших невдач і це відбивається на нашій організаційній праці. також брак морґеджів має вплив на наші успіхи. Головна касирка подала, що ми уділили $230,000 морґеджів, а колись ми їх мали до 6 чи 7 мільйонів інвестованих в морґеджах Коли ми при цих обставинах придбали 3, 011 аплікацій на $7,500,000 забезпечення, коли ми в таких обставинах в самому грудні здобули 480 аплікацій на суму $1,500,000 забезпечення, то це була ласка Божа, це я виплакав у секретарів. Головний предсідник казав, що нам не треба писати стільки листів. А я писав до вас і просив: Марусю, Ганусю, Василю, Євгене, чи колеґо, прошу, допоможи мені, пришли аплікації, бо ми мусимо перейти 3,000 членів. І, слава Богу, ми перейшли тих 3,000, бо інакше було б нещастя. Правильно кажете, що це є найменше число, яке ми здобули за останні довгі, довгі роки. Але, все таки, в цьому ювілейному році, коли ми маємо 200-ліття та 100-ліття, ми перший раз в історії Союзу перейшли $40,000,000 нашого майна і ми перший раз в історії зібрали понад $3,000,000 членських вкладок. Нам колись головний предсідник докоряв, коли нас було чотирьох, що ми виказали втрату в сумі вкладок на $30,000, чи на $15,000. Цього року ми зібрали на $20,000 більше, як у попередньому році і це якраз, пане інженере Дорошенко, показує, що в нас є прогрес. Це не є прогрес пана Гавриша, ані Організаційного Відділу. Це вже тягнеться роками, хтось мусів колись це забезпечення продати, щоб ми могли в цих ювілейних роках, які ми тепер відзначуємо, перейти в сумі забезпечення всіх членів $156,000,000, щоб пересічна сума наших грамот забезпечення виносила $2,423. Чи ви слідкуєте за другими українськими братськими союзами? Я слідкую, бо це моя праця. Ми маємо чотири братські союзи. Український Робітничий Союз придбав за цілий рік 1,078 членів, які взяли забезпечення на суму $1,581,000, а ми в одному грудні придбали нових $.,500,-000 забезпечення. Певно, що ми не повинні взоруватись на невдачах других, бо ми організація більша та більше динамічна, тому й повинна іти вперед. А погляньмо на „Провидіння", яка має за собою всіх Владик, та всіх священиків, які закликають в церквах, щоб всі ставали членами „Провидіння" Як ви бачили, в час їхніх нарад від кожного Владики був заклик. Вони придбали 1,093 нових членів Вони вийшли дещо краще, бо вони мають за собою священиків. Про Українську Народну Поміч не згадую, бо вона мала мати 1.000, а мала тільки 500. А ви, пані і панове, повинні знати другі братські союзи. От є найбільша польська братська установа в Чікаго, Польський Народний Союз „Поліш Нешенел Еласнс"), який має 1,300 Відділів та 310,000 членів. Їхній плян був придбати 15,000 членів, а придбали тільки 8,800. Мені це сказав сам президент цієї установи, коли я з ним зустрівся. Ми не повинні взоруватися на інших. Але я хочу сказати вам, як було в наших сусідів, а як було в нас. Я був би найбільше щасливою людиною, коли б я міг звітувати перед вами і сказати що в нас було все найкраще. Я часто кажу, на нарадах Головного Екзекутивного Комітету що нам тяжко все те подолати з таким малим апаратом Організаційного Відділу. Багато секретарів є також головами Округ. Ви всі знаєте, в яких обставинах ми працюємо От маємо тут секретаря Відділу пана Запаранюка. Він каже мені: Стефку, я мав привезти тобі дві аплікації, але вони ще не підписані. І так неодин має аплікації. Що ж я можу зробити, коли цього пляну таки не можна було виконати. Тут була згадка про похвали. Я був би, пані і панове, нечесний, коли б сказав, що навіть те, що ми здобули, це моя заслуга.

Справа в тому, що всю пошту і посилки з аплікаціями відкриває щоденно рано пан Сохан. Він, як той інтерніст у шпиталі перший їх провіряє і тоді передає дальше листи кому котрі належать. Він є той перший, який дає аплікаціям діяґнозу і каже, що цим аплікаціям бракує, та що до них треба додати, чи в них доповнити. Я аплікацій не оглядаю. Я потім бачу організаторські картки, того самого дня, або до двох днів. Наперед пан Сохан їх оглядає і пише листи до секретарів, коли до однієї, чи другої аплікації щось бракує і треба щось додати І при тому пан Сохан пише в листі: дуже дякую вам за те, що ви приєднали дві, чи три аплкації Отже і тут, якщо ходило б про похвали, про які тут говорили, то я не кажу, що це похвали, а таки даю кредит Я мушу це зробити, бо ми співпрацюємо, як сусіди через двері, бо наша співпраця є добра Коли б пан Сохан не писав цих листів, то, я знаю, що все могло б бути інакше. Пані Дячук закінчила відповіді тим, що заявила, що кожний з нас відповідає за свій департамент. Правильно. В листах, які пише пані Дячук, вона докоряє всім за те, що вони не заплатили на час своїх вкладок, і там вона також дописує ще, щоби всі пам'ятали про нових членів. Головний радний Євген Іванців сказав, що комерційні компанії мають великий проґрес і він пропонує денні зміни. Я з Вами, пане Іванців, вповні годжуся, що всі комерційні компанії зробили проґрес. Але Ви були в нас три місяці та об'їхали шість стейтів. Як я тут бачу і Ви бачили, в яких можливостях ми працюємо, а в яких працюють комерційні компанії. В комерційних є окремі вимоги лікарських оглядин, але є теж тільки бадання, що їх переводить спеціяльна медсестра, яка бадає кров і на підставі цього вони дають забезпечення від 35 до 150 тисяч долярів. Чи ми можемо собі на таке позволити. Чи ми маємо в Союзі „дизабіліті", чи ми маємо пенсійний фонд, який тепер найбільше популярний у цьому році. Ми — братський союз і, як вам пан Сохан казав, нам вже три роки не дають дозволів впровадити нові кляси забезпечення Кожний стейт ще має якісь окремі запитання. І тому, коли мені кажуть, що комерційні установи зробили великий проґрес, то це тільки тому, що вони мають вишколених аґентів і кожний з них має для праці маленьку територію. Я, будучи на університеті на семінарі, чув і питався, як працюють аґенти. Вони не мають того, щоб іти хата від хати. Вони мають територію і мають „джаб" відвідати двох проспектів на день і це все. Ми того не можемо робити. Ви, пане Іванців, молодий чоловік, Ви об'їхали велику територію, були в багатьох місцевостях і бачил секретарів Ви відчули, як вони до вас ставилися Ви туди приїжджали, Ви мали свої жалі, бо вони Вас там не прийняли А наш статут каже, що ми не маємо права секретаря скинути, бо його вибирають члени. Головний предсідник нам вчора сказав, що нам треба в цій справі щось зробити і, правда, ми щось у цій справі робимо. Але чи ми можемо сьогодні всіх усунути? Ось тепер ми мусимо таке впровадити. Це мусить ухвалити Головний Уряд. Петро Пуцило, хой з Богом спочиває, мав такі ідеї, що щось треба з такими секретарями зробити. Я вважаю, що мені треба буде на Організаційній Комісії пропонувати такі інновації щодо малих Відділів, бо треба пробувати якось тій неактивности зарадити. Але Ви, пане Іванців, молода людина і Ви самі, динамічна людина, думали, що буде можна щось більшого зробити, що Ви поїдете до молодих студентів, як голова ТУСМ і зробите чудо. Показалося, що Ви цього не могли зробити, що Ваш час був обмежений в кожній мусцевості і тому Вам таке не вдалося. Пану Запаранюкові, я думаю, вже відповів наш головний предсідник про невиконані резолюції Організованої комісії. Були питання про обласних організаторів, асистента і інші. Головний предсідник відповідав, а я до того додам, бо я не хотів би, щоб ми повторялися. Я дам вам ще відповіді. Головна радна д-р Чопик з Бостону питала, хто виграв тисячу долярів. Отже, пані доктор, моя приятелько з Бостону, завтра, в четвер, буде в нас велике свято, як звичайно, і під час цього свята з-поміж 40 осіб, які управнені до того, будуть вильосувані 10 щасливців, десять переможців, які отримають ці нагороди. Будемо бачити, хто з цих 40 буде тим щасливим. Казала пані Гарас, що вона повинна виграти. Я не маю нічого проти того, бо вона купила б горілку, як би виграла тисячу долярів. Мій брат з Канади, головний радний Василь Дідюк запитував пана Лисогора, чому він твердив, що обласні організатори себе не виправдали, а Гавриш обороняє справу обласних організаторів і твердить, що він власне без них не міг виконати квоти. Це правильно. Такас опінія головного предсідника, а я знову кажу, що, коли б я мав більше обласних організаторів, то я мав би потрібний апарат до праці. Я тоді біг би сказати, що в Чікаґо повинно бути десять разів більше нових членів, чи таке саме в Клівленді, або в Ню Йорку, чи в інших місцевостях. Це моя опінія. Нам вільно мати різні опінії. Я маю для цього оборону, бо коли б я мав у терені обласного організатора, я мав би до кого написати і доручити йому, що він має піти за членами. Ми маємо тепер одинокого пана Оріховського. Ці чотири Округи, в яких він працював, виконали квоту нових членів на 76 до 100%. Чому так сталося. Територія його була менша і він міг з кожним сконтактуватися. А як би він мав їздити до Бофало, чи Сиракюз, і втрачати на це два тижні та сказати кожному тільки „гелло", як це в поспіху робив пан Іванців, подякувати кожному за добру їжу та за келишок горілки і поїхати дальше, то це не дало б жадних успіхів. Організатори мусять мати обмежену територею, вони мусять раз на два місяці відвідати кожного секретаря. Бо коли вони будуть відвідувати секретарів раз на рік, то справа пропаща. Така моя опінія. Пан Дідюк каже: пошукуєте обласних організаторів, але жалуєте їм грошей. Так, ми пошукуємо обласних організаторів. Я писав до всіх листи і всіх вас, пані і панове, просив на місцях допомагати нам шукати організаторів. А сам їздив до пана Дейчаківського до Клівленду, бо знав його з Конвенції. Коли я там з ним поговорив, він погодився почати працю обласного організатора. Я їздив недавно до Чікаґа перший раз, як член Головного Екзекутивного Комітету, і був там три дні. Цілу суботу я мав там розмову з паном Драґанчуком і з ним ми договорилися, щоб він був постійним організатором. Досі ми одержали від нього 5 аплікацій. Ви, пані і панове, найкраще знаєте по своїх місцевостях людей, які надаються до такої праці обласних, чи постійних організаторів, бо ми в Головній Канцелярії не маємо таких інформацій про надійних кандидатів. Тому теж я дав оголошення у „Свободі". Я мушу давати такі оголошення, хоч дехто каже, що це компромітація, коли так довго шукаємо і не можемо найти. Ви погляньте на заклики в американській пресі. Я питав других членів Екзекутиви, чи такі оголошення пговторювати і вони казали так, бо може все таки хтось зголоситься. Я дам вам приклад: дві пані зголосилися на працю, одназ них з Рочестеру, і я вже там їздив, щоб договоритися з нею про працю. Ми маємо кожного тижня якесь зголошення і поміж тими зголошеними можна буде когось відповідного вибрати. Відносно морґеджів я є тої думки, що ми повинні уділяти більше морґеджів, бо це допомагає нам приєднувати нових членів. Коли пан Репета почав був працювати і ми уділили були морґедж

українській православній парафії, то він тоді приєднав там 76 овиx члеів у цій одій місцевості. Тепер наші гроші ульоковані в нашому домі і тому нам тяжко давати морґеджі. Ми мали подібні випадки з морґеджами у Канаді та у Філядельфії з православною парафією і з катедрою, звідкіля ми теж дістали були багато аплікацій. Пан Репета каже, що ми мали у звітовому році найменше нових членів від 1946 року. Я з цим погоджуюся. Питаєте, де подівся Дейчаківський. Пан Дейчаківський працював у нас три місяці під умовою, що ми будемо платити йому по $600 місячно, або $7.200 річно. Це була проба. Він ці три місяці відбув, а коли головний предсідник поїхав був до Огайо на Конґрес і там зустрівся з Дейчаківським, то я знаю тільки, що пан Дейчаківський хотів діставати по $8000 річно, а головний предсідник сказав, що пан Дейчаківський хоче ще доробити на своїй праці до 65 років, до пенсії. Отже тому ми не дійшли до порозуміння, але пан Дейчаківський запевняв, коли він був у нас на нарадах Конґресового Комітету, що він прийде до нас на працю, коли вже закінчить 65 років. З ним тоді зустрівся бу і я і пані Дячук і ми з ним про це говорили, так що я вірю, що пан Дейчаківський прийде до нас на працю. Я думаю, що він є суспільно - громадська людина, яка має багато знайомств, і тому він був би добрим організатором. Головний предсідник каже, що обласний організатор іде до секретарів і хоче вчити їх, як вести книжки. Я був обласним організатором і тому знаю, що нам залежить на тому, щоб ми дістали якнайбільше аплікацій, а до ведення книг ми не мішаємося. Я є певний, що пан Дейчаківський повернеться до нас. Я є оптиміст, тому я вірю, що ми збільшимо число обласних організаторів та що нам вони конечно потрібні. Тепер, як би не пан Оріховський, то я мусів би сам їхати та рятувати Відділи і вчити нових секретарів вести Відділи та навіть збирати вкладки. Інженер Куропась каже, що нам треба мати нову зброю, то є нові кляси забезпечення, про які вже згадував головний секретар. Тепер, як ми їх впровадимо, то знову буде клопіт, бо хто їх введе в життя. Ми знаємо, що наші старші секретарі кажуть, як продають „даймент". Я знаю, бо я ходив зі секретарями і ми разом продавали забезпечення. Інженер Куропась звернув мені увагу в Чікаґо на зборах, чому я не приїхав був на з'їзд сеньйорів на „Союзівку". Я не був туди запрошений, ми про це на Екзекутиві не говорили і ніхто мене туди не делеґував. Пригадую собі тільки, що було подано в газеті, що головним промовцем буде пані Дячук і пан Лисогір. То, думаю, що це було вистачальне, коли ви мали мати двох. Д-р Падох говорить про вишкіл та про курси. Це правильно, пане докторе, що Ви згадали секретарські курси, бо пан Дідюк і всі інші організатори почали свою кар'єру тут на „Союзівці" на курсах. Такі курси ми мали, пане докторе, тамтого року на Ню Йорк стейт, на Ню Джерзі та у Філядельфії. Ми відбуваємо такі курси в меншому розмірі, а більший курс на „Союзівці" ми мали заплянований на

червень цього року. Але, тому що це є ювілейний рік і він нам може не вдатися, ми відложили такий курс на „Союзівці" на другий рік. Я вже замовив на червень 1977 року „Союзівку" на такий центральний курс, а на цей рік в мене розложений вже плян організаторських курсів на деякі Округи, які таких курсів найбільше потребують. Такими Округами є Чікаго, Клівленд, Філядельфія та інші. Я побачив, що коли ми приїжджаємо до Округи на півтора години, то це замало. На курсах по Округах ми не можемо курсантів навчити всього, бо немає на те часу, але ми можемо їм чимало потрібного в їх праці пригадати та відсвіжити. Коли мова про Канаду, то Канада для мене є зачарованим колом. Коли пан Дідюк був покликаний до нас на конференцію, щоб нам сказати, що він думає про плян приєднання в Канаді 565 членів, то він сказав, що це є муха і що він це зробить. Але він був нашим організатором тільки до березня, а від березня вже тільки спеціяльним, а не обласним. Опісля від 1-го липня він пішов на іншу працю і все те скінчилося на тому, що Канада дала нам дуже мало членів. А ця сама Канада дала нам в 1970-му році 1,111 членів. Тепер, щоб хтось поїхав до Вінніпеґу на наради, то я мушу наперед потелефонувати до пана сенатора Юзика, до Канадського Представництва, і запитати, кого я маю делеґувати на таку то нараду. Тоді він дає мені відповідь, після чого я вже телефоную до інших. З Канадою маємо проблеми і, дай Боже, щоб тут приїхав пан сенатор і ми могли ці справи якось полагодити. Я повертаюся ще раз до організаторів, що їх ми пошукуємо. Я одержав 25 листів із зголошеннями кандидатів, з яких 18 розглянув пан д-р Скальчук. Всі ці люди хочуть в нас працювати. Але вони не хочуть продавати забезпечення, а хотіли б дістати „офіс джаби". Вони пошукують такої праці, щоб мати щодня хліб. Пані Гарас, яка є в Аллентавні головою Округи, знає, що там зголосилися аж три особи на працю і я їздив туди, щоб вони виповнили аплікації на працю. Як прийшлось говорити про працю, то один із них сказав: вибачте, як це тільки для українців забезпечення, то я не можу цього робити. Отже ми пошукуємо організаторів і можемо це зробити з успіхом лише при вашій помочі, бо ми самі з головної Канцелярії цього зробити не можемо. Крім того ми мали різні акції, щоб притягнути до праці молодь. Ми мали тамтого року акцію організування членів для молодих людей у віці 16 до 23 років і 72 особи, які подані в моєму звіті, взяли разом забезпечення на суму $342,000 і вони вже мають заплачені за рік вкладки, що управнює їх до безплатного побуту на „Союзівці" в часі вікенду.. Ці акції були успішні і ми будемо їх продовжувати, коли на це погодиться Екзекутива. Ми мали ще різні інші акції. Найкращою була акція в річницю Конвенції, коли ми звернулися до кожного делеґата, щоб кожний з них приєднав бодай одного нового члена. На 422 делеґатів відгукнулося 92, які придбали нових членів. Я писав теж до всіх жінок у Рік Жінки і була навіть така наша резолюція, що будемо і х здобутки проголошувати у „Свободі", коли хтось буде здобувати навіть тільки по одному членові. Я написав до наших пань, щоб вони також написали щось до спеціяльного видання нашої „Жіночої Трибуни", яку ми мали б видавати раз на рік. Але рік проминув і нічого не сталося. Я звертався до членів Канадського Представництва, щоб вони видали „Канадську Трибуну", але з того також нічого не було. Все це є засоби для розбудови нашого УНСоюзу, але, як бачите, з цього нічого не було. Казав тут хтось, що наша „Трибуна" кострубата. Вона кострубата, бо в ній такі матеріяли: призбираємо знимки дітей і я напишу щось про Відділи, організаторів та про Округи, похвалю їх, чи навіть когось назву „зіркою", але це все. Пишіть, пані і панове, всі щось для „Трибуни", тоді вона буде кращою. Тоді буде наша „Трибуна" такою, як була колись, як це казав пан д-р Падох, коли більше нас до неї щось писало. Моє заключення, щоб ми забули про минуле, як часто це підкреслює ред. Драган, а плянували працю не цей рік, бо, як добре сказав пан Євген Репета, ми вже знову цього року придбали менше членів, як у минулому. Ми маємо вже в цьому році на 51 аплікацій менше як мали в тому самому часі в минулому році. Ми проголосили, що хочемо знову у цьому місяці мати 400 нових членів. Наш головний предсідник каже, що це тільки по одній аплікації на кожний Відділ. Коли б ми мали по 400 аплікацій кожного місяця, то ми росли б у числі членів. На закінчення звертаюся до вас усіх: плянуймо і працюймо, щоб не залежало все це від однієї людини, бо всі ми були обрані до Головного Уряду УНСоюзу, щоб дбати про його добро. Дякую.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Дякую Вам, пане Гавриш. Просимо до слова головного редактора пана Драгана.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

Я поділю свої відповіді - виясненния на дві частини. Насамперед я відповім коротко на ті запити, які відносяться до поточних справ, а потім буду говорити про справи принципові. Наш головний організатор закінчив своє слово, покликуючинь на мене, що я, начеб то, казав, „забудьмо про минуле" Він трошки помилився. Бо я при нагоді говорив, що я маю таке враження, що в нас є такий стан, що ми, і я не думаю тільки про нашу організацію, діємо цілком протилежно до гасла святкувань 200-ліття Американської Незалежности: „Пам'ятаймо про минуле — будуймо майбутнє!" Мені часто здається, що в нас так є, що ми забуваємо про минуле, а руйнуємо майбутнє. Так я думав, пане головний організаторе. Беру наперед короткі запити, які відносяться до редакції. Головний радний інж. Дорошенко запитував, чому ми не були перенесені до нових приміщень. Тут було таких запитів більше і я до них повернуся у свій час. Була мова про зменшення працівників, бо маємо тільки 26 працівників у видавництві. Питали, чому стільки друкарів зменшилося. Я буду також про це говорити сумарично, даючи загальну характеристику видавництва. Як ви читали звіт редактора Барагури про „Веселку", то ви там завважили, що однією з головних причин зменшення передплати „Веселки" для шкіл є те, що ми не друкуємо „Веселки" на час, коли вона служила посібником для шкл. Ясне як сонце, що, коли „Веселка" виходить з нагоди Різдв'яних Свят в лютому, або при кінці січня, тоді вона в школах не має вартости, бо вже пройшли свята. Я буду більше говорити про „Веселку", коли будемо говорити про пляни на майбутнє. У зв'язку з усіми тими перемінами, які заходять в нашій громаді, ми мали резолюцію, щоб видавати „Веселку" в англійській мові, бо сьогодні в Рідних Школах є вже англомовні кляси. Колись ми були видали, як пригадуєте собі, „Веселку" в англійській мові і всі запротестували, а особливо зробила рух Канада, що це не є виховне і тим подібне. Сьогодні вже стан змінився. Крім того, що мусимо достосувати „Веселку" в українській мові до нових обставин, до нових потреб, треба ще подумати про англомовне видання, як це було в резолюціях, що їх ми не виконали. Я ще повернуся, пане предсіднику, до тих резолюцій, подам сумарично на кінець, чому їх не виконано, як буду відповідати у принципових справах. Тут була мова про конференцію Братських Союзів. Це не відноситься тільки до мене. Але на цій конференції було доручено мені скликати конференцію редакторів органів Братських Союзів, наших союзових газет. Я цього не виконав, бо я не мав часу. Був запит до головного предсідника від інженера Куропася і цю справу також порушила головна радна пані Гарас про смерть д-ра Сосновського, але це відноситься до головного предсідника. Головний радний Іванців говорив про „Свободу" та „Український Тижневик", що „Свобода" перейде на 8 сторінок, а „Український Тижевик" на 16 сторінок. Він згадував про фінансові труднощі і також про те, щоб найняти кореспондентів і порушено теж можливості дістати більше оголошень. Порушено тут багато таких справ, які я буду ще раз характеризувати у загальних підсумках і тоді на них відповідати. До мене були конкретні запити від пані д-р Чопик. Це була справа книжки Самчука. Ми заплатили за неї авторові вже давно. Вона була написана у 75-річчя УНСоюзу і вона чекає вже чотири роки на публікацію. Ця книжка, це літературний репортаж про УНСоюз. Ми Самчука заанґажували, він їздив по Америці, він писав і перевіряв. Опісля ця книжка вимагала дуже докладної перевірки фактів. Тому її переглядали тут приявні інженер Куропась і пан Слободян. Читав її також д-р Ґалан і вони мали цілий ряд рекомендацій. Деякі, як інж. Куропась, казали, щоб вже давати до друку, а другі, що треба дещо поправити, а деякі казали, що треба змінити цілу книжку. Я її провірив від початку до кінця, вона перейшла довгий процес перевірки нашим літературним співробітником ред. Давиденком. Але ми цієї книжки не могли досі надрукувати з тієї простої причини, що в нас є труднощі з апаратом, що ми її в нас не можемо в дану пору друкувати. Пан предсідник в останньому часі мені казав: „дай мені цю книжку і ми її надрукуємо деінде". В нас чекає на друк яких 20 манускриптів, що може потвердити пан д-р Падох, апробованих і прийнятих до друку. Між ними є теж великий манускрипт про 100-ліття Академічної Гімназії у Львові. Ми не можемо приступати до друку, ані приймати до друку, як довго наш апарат не є повний і наші технічні засоби не є остаточно пристосовані до таких праць. Головний радний пан Дідюк сказав, що „Свободу" дістають одночасно за квітень і травень. Пане головний радний, ми висилаємо газету своєчасно кожного дня і тому погана достава є виключно справою пошти. Другою його справою була справа принцеси і 50 долярів на баль преси. Він зі мною говорив і я йому справу вияснив. Ми мали сумніви, чи воно є великою реклялою для УНСоюзу. Бо фактично це була справа УНСоюзу, а не „Свободи", коли мова про те, щоб дати тих 50 долярів. Я не думаю, що ця справа виплачувалась нам. Ми маємо тут також такі балі преси і на цих балях вибирають королевих, але, я, думаю, що вони не є для нас чимось спеціяльним.Гол. радний запитав головного предсідника, як то сталося, що відійшло двох редакторів, один помер, а другий відійшов, а головний предсідник сказав, що стан є такий самий. Я сам не знаю, як ця аритметика виглядає, бо після смерти сл. п. д-ра Сосновського ніхто не прийшов. Казали тут, щоб друку протоколу річного засідання не переривати. В нас часом такі об'єктивні обставини, що треба протокол переривати. Or на приклад в час свят, коли ми маємо багато святочних матеріялів та оголошень. І хоча цей матеріял головний секретар передав нам так, як він тут вам сказав, ми мусіли друк протоколу перервати. В нас буває такий стан в друкарні, що ми маємо великі абсенції і тоді ми не маємо ким заступити хворих працівників навіть коли йдеться про одного хворого працівника. А я не думаю, що в нас був колись такий день у році, щоб усі були на праці. Тоді ми маємо великі труднощі і латаємо, як можемо, але тому і маємо великі спізнення. Головний контролер д-р Скальчук говорить про перенесення, але про це я буду разом відповідати. Потім він говорив про газети, журнали, книжки і навіть про брошури, коли щонебудь станеться, то появляються брошурки. Ці справи також підходять до загальної характеристики нашого стану. Почесний член Головного Уряду пан Іван Іванчук сказав, що зіґноровано його ґенерацію. Чому зіґноровано? Він каже, що його ґенерацію іґнорують новоприбулі. Чим їх у нас зіґноровано, я не знаю. Почесний член Головного Уряду інж. Куропась каже, що всі чекають на „Свободу", що вона скаже. Так воно у великій мірі є. Це правда, що громада прислухається до голосу „Свободи", як це наприклад було зі справою Плюща. Тоді нашу редакційну статтю у цій справі передруковано майже повністю. „Свобода", так як вона сьогодні є, у великій мірі є одиноким джерелом інформацій не тільки для наших членів і для нашої громади, але і для українців в Україні, бо її інформації використовують українські радіопередачі Канади і Америки, в тому і „Голосу Америки". Почесний член Головного Уряду пані Демидчук - Чучман порушила справу статтей ред. Ільницького і відповіді Мандрики. Ми зараз на другий день, ще заки появилася відповідь Мандрики, подали були редакційну вістку в справі Яремка. Почесний член Головного Уряду д-р Прослав Падох згадував про Енциклопедію. Фактом є, що найбільшим, а якщо не найбільшим, то одним із найбільших культурних діл, що їх наша установа зробила, чи до цього причинилася, це було видання англомовної Енциклопедії. Колись у котромусь звіті назвав я її нашим культурним хмаросягом. Ви знаєте, що ця наша Енциклопедія стала підручником у всіх університетах Америки і Канади. Ми мали около десять прохань з Канади, зокрема з Альберти і з Манітоби, щоб ми дозволили їм передруковувати матеріяли з нашої Енциклопедії в шкільних підручниках. Ми в принципі всім дозволяємо, тільки вимагаємо, щоб покликались на джерело, яким вони користувалися. Друга справа, це справа видання другої частини, гаслової частини англомовної Енциклопедії. Це вже справа наших технічних можливостей. Я був тісно пов'язаний з першим виданням. Тому я знаю цю процедуру і про ці справи говорив я вже з професором Кубійовичем, як теж з д-ром Фіголем. Справа ця є актуальною і її треба буде вияснити і приспішити її поладнання. Тільки ми будемо змушені абсолютно змінити цю систему, на підставі якої ми працювали раніше. Ця система мусить бути інакшою, бо ми не маємо сил, ані можливостей робити все те так само. Це значить, що ми мусимо відмежуватися і не мати нічого спільного з редакцією. Ми можемо тільки зайнятися виданням — публікацією такого англомовного видання. Деякі завваги на кінці відносилися радше до головного предсідника, тобто до того, що він сказав у своєму додатку до звіту. Це справа того, що я тут прочитав на початку. Ця справа нашого статуту, тобто нашої цілі, про яку я зачитав статутові постанови. Головний предсідник коротко згадав, що це всі знають, що цього не треба було читати. Ми всі знаємо молитву „Отче Наш", але ми її відмовляємо кожного дня. Головні арґументи головного предсідника були такі: коли йдеться про школу, то це справи належні до Шкільної Ради УККА; коли мова про книжки, то це справи НТШ чи УВАН-у, які мають кваліфікованих людей, чи Гарварду і так далі. Значило б, що все те, що було головною ціллю існування нашої установи, тепер у цих обставинах, в цій стадії розвитку громади, автоматично від нас відпадає, бо це може будуть краще виконувати інші. Але ми тоді втрачаємо свою ціль! Що ми тоді будемо робити? Ми мусіли б тоді змінити статут і знайти собі іншу, чи обмежити цю ціль. Якщо піти по тій лінії міркувань, то я пішов би ще дальше. Я сказав би, що є кращі спеціялісти і кращі можливості займатися забезпеченевою ділянкою в інших комерційних забезпеченевих установах, бо вони є більші. Логічно, ми припиняємо дану роботу, бо її хтось виконує краще. Чи такий арґумент є настільки сильним, щоб ми згідно з ним поступали і припинили нашу культурну і видавничу працю? Щобільше, я навіть собі пригадую, що д-р Падох, коли був головним секретарем, переконував нас, щоб наші Відділи та Округи зайнялися і перебрали на себе опіку над Рідними Школами. Це не значило, що ми мали іти і творити школи, бо вони існують. Але всі ми знаємо, що ці наші школи борються з такими труднощами та що їм потрібно допомоги. Якби ви побачили ту статистику, що її ми недавно дістали. Там, де колись в школі було 300 до 500 дітей, тепер їх є по 100, 90, 50, або і менше. Справа шкільництва є не тільки справою Шкільної Ради. Вона є справою цілої нашої громади, батьків та нас усіх. Якщо ми могли б, не конкуруючи зі Шкільною Радою, кинути на допомогу школам наші ресурси, головно на розвиток того нашого шкільництва, то ми зробили б велике діло. Ми могли б кинути на допомогу наш апарат, проголосити, що ми переймаємо на себе опікунство школами, рідним шкільництвом, яке ведуть і будуть дальше вести кваліфіковані люди, як також кваліфіковані установи. Тоді ми зробили б велику прислугу нашій громаді, нашій спільноті та нашій організації. Про справу старого будинку говорив головний предсідник. Він каже, і це правда, що ми маємо гарне і просторе приміщення у новій будівлі. Але, пані і панове, наш старий будинок сам по собі вже наш музей. Ви самі бачите тепер, коли обходять 200-річчя Америки, скільки тих історичних будівель. Колись, коли я був в Еспанії і пішов до такого місця, яке називається „Ескоряк", то це місце, де жили колись королі, там вважають за велику святість. Нині в нас є той єдиний будинок, який стояв там від 1911 року, а потім був перебудований у 1928 році. Цей будинок сам по собі музей. Хіба б той старий будинок взяти і легесенько перенести до нового будинку і там десь у новому приміщенні поставити. Скажу вам ще одну історію про сентимент людей. Бо це правда, що ми маємо чудову нову будівлю, якою можна пишатися. Там коло нас була наша церква і цю церкву продали та розібрали. Я був свідком, як приходили наші піонери і брали з цієї нашої церкви по дві - три цеглини та плакали, як малі діти, як церкву розбирали. Вони брали ці цеглини до хати, як історичні пам'ятки. Правдоподібно сталось би те саме, якби ми почали розбирати цей наш старий будинок. Друга справа це святкування 200-ліття. Погляньте на інші етнічні групи, що в них робиться, друкується та видається. Тенденція була, щоб увесь нарід старався відзначити цю річницю 200-ліття Америки, а федеральний уряд мав допомагати їм фінансами. Коли б поглянути на нашу участь у цих святкуваннях, що зробила для них наша організація, то наша праця для відзначення цих річниць 200-річчя та 100-річчя була мінімальна. Фестиваль у Шамокіні був чудовий, але це ще замало. А я не знаю, чи ми ще щось плянуємо зробити з нагоди цих роковин? Як до тепер, то ми не маємо жадних більше плянів. Я зліпив на коліні книжку - Альманах, на працю над якою навіть не було досить часу. Бо ми маємо кожного дня важливі обов'язки і кожного дня маємо плян і „дед лайн", якої мусимо дотримуватися. Ми мусимо виконати цю щоденну роботу, тому не залишається нам багато часу на те, щоб зайнятися, крім щоденника, чимсь іншим. Ви знаєте, що цей наш Альманах ми мали в пляні виконати в кольорах, про що я говорив Головному Екзекутивному Комітетові. Як би ми були мали час постаратися про фінансову допомогу на те федерального уряду, ми були б мали кольоровий Альманах. Ми могли б ще сьогодні вистаратися від федерального уряду певні фонди на такі цілі. Вже минає, як бачите, пів року, як ми святкуємо 200-ліття та 100-ліття, але досі появився одинокий наш Альманах і не знаємо, чи ще якась інша книжка, присвячена роковинам, появиться. Я думав, що з нагоди 200-ліття пощастить нам заанґажувати нашого дуже солідного репортера Леоніда Полтаву, щоб післати його від громади до громади, зокрема до більших громад. Він неперевершений репортер. Думав післати його на тиждень до Чікаґа, на другий тиждень до Клівленду, щоб він там побув та зібрав усі матеріяли з цих громад. І ми плянували так працю, щоб висилати його час-до-часу, раз на місяць. Тоді ми видавали б спеціяльне число „Свободи", присвячене даній громаді з усіми крамницями, кредитівками та іншими установами, щоб показати, який ріст даної громади. Ніхто не може того виконати, як не має людей та як не має сили. Ви напевно пригадуєте собі, що в нашій Ювілейній Книзі з 1934 року маємо зібрані інформації про наші громади. Цей великий розділ коштував багато праці і його підготовка тривала п'ять років. Працювали над тим тоді д-р Мишуга, д-р Демидчук та головний редактор Ревюк. Добре було б довести ці матеріяли до теперішнього часу, бо деякі громади вже не існують, а створилися деякі нові. В кожному разі, це була б добра база і ми могли б звернутися до секретарів за допомогою. Тільки до цього треба мати силу, я думаю не фізичну силу, але вишколених людей, щоб цими справами зайнялися. Але, коли ви маєте зв'язані руки щоденними обов'язками, ви не можете нічого в такій справі зробити. Тепер я хотів би деякі речі тут подати принциповим порядком, тому що їх тут кількакратно порушувано. Головний предсідник згадав, що в справі Плюща ми маємо поділену опінію - думку. Це факт. Я сказав би, що це, можливо, не поділ опінії, але до деякої міри різниця світогляду, чи різниця підходу. Хочу насамперед тут сказати, що я абсолютно не маю підозріння і найменшої думки, що щонебудь було з котроїсь сторони із злою інтенцією, злою думкою — наміром. Кожний з нас думав, що він має рацію, що саме він поступає правильно, та що він має на це право і правильно про це думає. Я абсолютно переконаний, що головний предсідник так поступав з такою самою думкою про добро справи. Але між нами була розбіжність думок і він думав, що правильно є так, як він казав. Але це була різниця опіній. Наші розбіжності поглядів та опіній почалися у справах оборони дисидентів. Це було в березні минулого року. Тоді президент Форд мав їхати на Далекий Схід і ми про це говорили на полуденку. Як знаєте, в нас тепер у касі понад $46,000 грошей Фонду Наглої Потреби. Я був тоді, коли цей Фонд започатковано і, правду сказавши, я цю резолюцію виготовив. Там виразно сказано, що зібрані на Фонді гроші „призначені на оборону життя і волі українців". Цей Фонд вже відограв свою ролю і, між іншим, в одному вопадку завдяки нашому головному предсідникові, коли була потреба допомоги нашим українцям в Юґославії. Предсідник був тим, який постарався, щоб ця справа пішла якслід. Ми і тепер, коли висилаємо членам чеки дивіденди, просимо членів, щоб вони ці чеки повернули на Фонд Наглої Потреби, тобто на оборону життя і волі українців. Я не знаю, чи була колись більша потреба боронити життя і волю українців, як це було у звітовому році. Ви бачили в газеті великі наголсвки про „смертельну загрозу" для нашого народу. І то якраз тоді дійшло в нас до різниці поглядів. Я тоді гадав, що ми повинні при допомозі проф. Тараса Шмаґали відвідати президента Форда перед його виїздом на далекий Схід. Тоді головний предсідник сказав: „Ти хочеш мати фотографію з президентом?" Я ніколи з ніким фотографії не робив. То була розбіжність поглядів, інші погляди. Після того я ще роздумував над тим, щоб ми найняли адвоката і післали його до Москви та випробували так всі можливості оборони наших людей. Як ми сьогодні виглядаємо, мавши закумульованих $46.000 на Фонді Наглої Потреби, і так мало зробили для рятунку життя і волі українців. В тому власне в нас розбіжність думок. Є Комітети Оборони Мороза, які працюють і роблять більше як ми. Але ми тут маємо власне таку саму проблему, як це говорилось про НТШ і УВАН, а поруч про наші публікації. Ми не є спеціялістами в жадній з цих справ, крім забезпеченевої. Але, раз ми до такої справи взялися, то мусимо щось зробити. То є власне ця наша розбіжність думок. Справа Плюща була абсолютно горячою. Вона мала стільки „причеплених струн" і стільки різних можливостей. Ви собі, пані і панове, пригадуєте, що після приїзду на волю Плюща у „Свободі" була редакційна під наголовком „Врятовано людину". Бо ми маємо рятувати людину, не питаючи його, чи він вірує в Бога, чи він належить до нашої партії, чи ні. Ми, тобто наша установа, рятує українця, не звертаючи уваги на те, чи він хоче співати так як ми, чи ні. І ми його врятували. Мій погляд був, що ми врятували Плюща, як людину, а дальше ми мусимо почекати і не змушувати його „співати так як ми", чи „так як ми тобі кажемо". В тому власне розбіжність наших поглядів. Мені здавалось, що ми знали про Плюща мало, бо він одинокий з дисидентів, який не сказав свого кредо перед тим, заки його звільнили. Ми не могли мати до нього ніяких претенсій. Він нічого нікому не казав і до нічого нікому не зобов'язувався. Він прийшов таким, яким він є. Нам треба було почекати, але головний предсідник сказав, що ми „інвестували в нього багато грошей", що він був додатковим аргументом до Мороза і Чорновола, які своє „вірую" сказали. Ми мусимо бути свідомі, що в тих справах завжди відограє ролю повно всяких сил, ми не знаємо, скільки в тому вмішаних розвідок, тощо. Пані і панове! Якщо большевики на щось погодилися, якщо вони дозволили йому виїхати, вони є спеціялісти і вони наперед на 95 відсотків можуть передбачити, яка буде реакція. Як вони погодились на те, щоб Плющ виїхав, вони мусіли припускати, яка буде реакція. Ми знаємо, чого хочуть большевики. Вони хочуть нас поділити і розсварити, як теж здезорієнтувати, тому ми мусимо бути дуже обережні. Якщо ця справа, що так скажу, вихопилась з нашої обережности і ми, молоді і старші, опинилися в прикрій ситуації в громаді, то це наша помилка. Через цю справу в громаді забулись інші справи, багато важливіші. Я хочу пригадати вам тут цю „смертельну загрозу", про яку ми вже писали і говорили. Я тут маю перед собою надрукований список, який називається „Основний список інвентаря і уточнених завдань, зв'язаних із влаштуванням друкарні „Свободи" в новому будинку". Цей список був написаний ще 16-го липня 1973-го року, тобто три роки тому. Після того наступило багато всяких можливих змін з іншими поглядами щодо приміщення та інвентаря. Коли мова про інсталяцію камери, то її поставили в новому приміщенні щойно минулого року. Пригадую, що список цей виготовили наші друкарські фахівці ще 16-го липня 1973-го року. Спочатку якось ішла в нас праця нескоординовано і до того ми не знали, хто чим займається. Потім було в нас багато клопотів і я досі не знаю, які машини для друкарні вже замовлено. Я знаю, що сьогодні газета не виходить, бо вся редакція сьогодні переноситься до нової будівлі. Я скажу вам, яка була ситуація. Мені сказала пані Люба Лапичак, яка завідує адміністрацією, що її сказав головний предсідник, щоб 16-го травня перенести до нової будівлі адміністрацію, телефонічну централю і редакцію „Українського Тижневика". Він вам тут вчора сказав, що він не знає, чому редакція „Українського Тижневика" не могла бути скоріше в новій будівлі. Я вам скажу чому. Всі ми в редакції працюємо разом як „тім" і користуємося цією самою бібліотекою, тобто книжками, журналами і газетами та архівами — „файлами". Коли є якісь складні справи, ми відбуваємо спільні конференції, де кожний висловлює свою думку. Нашій редакції дуже важним є теж знати думку молодих людей, якими є редактори Снилик і Длябога, так само як їм треба знати наші думки та становище. Тому ми не можемо розділюватися, хиба може взагалі сепаруватися. Редактори працюють як воли і тому вони не можуть працювати одні там, а другі там, та бігати один за одним. Тому, як мені сказали, що головний предсідник зарядив перепровадити редакцію „Українського Тижневика", а також телефонічну централю й адміністрацію, то я рішився перенести 26 травня цілу редакцію, щоб не розділювати редакторів та щоб ми могли дальше нормально працювати. Сьогодні переноситься до нової будівлі все, за виїмком друкарні, тому що ми маємо покищо в новій будівлі тільки одну машину — компютор, який складає матеріяли по-українському. Інші компютори вже замовлені і вони прийдуть до нас за два-три тижні. Ми маємо вже три такі компютори, але їх треба відміняти, бо показалося, що є кращі машини, а ці треба б переробляти і це забрало б багато часу. Ми вже будемо в новому приміщенні і тут я міг би сказати „забудьмо про минуле", щоб приступити до нових речей, бо треба думати про майбутнє, щоб можна було нормально працювати. А тепер, пані і панове, переходжу до справ направду засадничого характеру, це є до справи нашого світогляду, нашої філософії, до питання, як ми ці речі полагоджуємо. Я думаю не тільки про нашу організацію, але також про нашу громаду. Ви знаєте вже з газети, без огляду хто як це інтерпретує, що перед нами „смертельна загроза". Ми маємо в редакції приблизно 20 совєтських публікацій і, котру б не взяли, всюди те саме.

(Продовження буде)

5-літній ювілей священства о. Івана Куліша

У неділю 13-го лютого ц. р. після Святої Літургії в українській православній церкві Св. Архистратига Михаїла в Гудсоні, Н. Й., вірні запросили свого душпастиря до церковної залі, щоб відзначити 5-ліття священства свого о. настоятеля Івана Куліша, що майже п'ять років обслуговував цю парафію, будучи настоятелем церкви св. о. Миколая в Трой, і якого на його прохання призначено на постійного настоятеля парафії в Гудсоні.

Предсідник парафіяльного уряду І. Рейтаровський відкрив трапезу, прохаючи о. І. Куліша її поблагословити. Відтак він пригадав, що саме п'ять років сповняється в цю неділю, як о. Іван був висвячений на священика. Від того часу багато разів він доїздив до Гудсону, а від 16-го березня ц. р. буде постійним настоятелем цієї парафії. Дальше прочитано привіти від Преосвященного Митрополита Мстислава, Преосв. Архиєпископа Марка, голови Консисторії, о. протопресв. Артемія Селепини, від тестя о. протопр. Теодора Форостія, від о. редактора Й. Крети, від о. Т. Гуманицького, українсько-католицького священика з Гудсону, від асемблимена Леррі Лейна й інших. Відтак вітав о. Івана посадник міста П. Ковен та інші представники.

За головним столом засіли о. Іван Куліш з дружиною Аріядною і донечкою Андрійкою, його батько Василь і сестра Валя, посадник міста Ковен, п. Рейтаровський — диригент парафіяльного хору і Л. Опшанський. Після святочної трапези о. Іван Куліш сердечно дякував посадникові міста і всім зібраним, а між ними були брати-католики (між якими о. Іван втішається великою пошаною) за звеличання його і його родини цим Ювілейним бенкетом. Дякував Сестрицтву парафії за приготування трапези і за їхній труд!

о. Іван Куліш

Отець Іван Куліш народився в Полтаві 31-го травня 1937 року. Під час Другої світової війни він маленьким хлопцем опинився з родиною у Відні, а в 1950 р. виїхав з батьками до Америки і осів в Іст Медові, Лонг Айленд. Тут він закінчив середню школу, відтак два роки студіював в Лонгайлендському університеті, а опісля пішов на студії богословія до Колегії св. Андрія при Манітобському університеті, які успішно закінчив. Якийсь час працював в банку, а опісля одружився з учителькою мистецтва Аріядною, дочкою о. протопресвітера Теодора і Анни Форостій. Молодих вінчав сам Митрополит Мстислав, а опісля 10-го лютого 1972 року Митрополит висвятив його в диякони, три дні пізніше, 13-го лютого, преосв. Архиєпископ Марко висвятив о. Івана в священики, у парафії його тестя Св. Вознесіння в Кліфтоні, Н. Дж. Відтак його призначено на парафію св. о. Миколая в Трой, яку обслуговує дотепер. На прохання о. І. Куліша його призначено настоятелем парафії св. Михаїла в Гудсоні, Н. Й., яка дуже радісно його в цей день вітала. Отець Іван дуже спокійний і благородної вдачі. З'єднав собі прихильність і пошану між всіма. Двічі молився з нагоди Свята Державности УНР в сенаті у столиці Ню Йорку Олбані.

Н. Н.

Соцреалізм у совєтському мистецтві — це... „прагнення народу"

„Глядача вже перестали задовольняти на виставках збільшені етюди чи односеансні портрети. (А таких справді з'явилося чимало). Художники виявляють тісний зв'язок із сучасністю насамперед в широких тематичних композиціях, де узагальнюють життєві явища, подають типові образи головних героїв сьогодення — робітників, сільських трудівників, радянську інтелігенцію", — сказав заступник голови правління Спілки Художників України С.Ф. Шишко на інтерв'ю з кореспондентом київської „Культури і Життя" О. Журавлем. У дальшій розмові поміж головою Спілки, а кореспондентом виявляється, що й мистців, які відідували БАМ чи КамАз або працювали на будівництві газопроводу „Оренбург" — проявилося „помітне прагнення" до відтворення сучасности, вони бо... пізнавши дійсність, прийшли до „глибшого осмислення фактів". На Всесоюзній виставці „60 років ВЛКСМ", що відбудеться у 1978 році, і яка окрім праць старших мистців також охоплюватиме творчість молодих малярів — „важливе місце посідатимуть твори, присвячені історичним досягненням комуністичного будівництва, трудовим звершенням сучасности", — пише „Культура і Життя".

Відзначення Січневих Роковин у Феніксі

Заходами Відділу УККА, при участи всіх організацій, українська громада у Феніксі відзначила 23-го січня ц.р. Січневі Роковини Української Державности і Соборности.

В обох наших церквах, відслужено Молебні в намірені українського народу, в яких вірні взяли численну участь. Свято відбулося у новоперебудованім домі СУМА, при участи обох наших церковних громад, сумівської молоді і Школи Українознавства.

Програму свята відкрив голова Відділу УККА Микола Теслевич, гимн Америки відіграла Марійка Королишин, співали: Аня Дидик, Люба Ленстон, Петро Йонґ, Зорян Масний і Юрій Ілінський.

Голова Віддіку УККА Микола Теслевич підкреслив вагу продовжування і передавання традиції Української Державности наступним поколінням. Опісля він закликав приявних вшанувати пам'ять творців 4-го Універсалу на чолі з Михайлом Грушевським — хвилиною мовчанки. Ярослав Росола відчитав українською мовою частину 4-го Універсалу, а по-англійськи — Петро Йонґ.

Проклямацію губернатора стейту Арізона Р. Кастра відчитала Аня Дидик. Святочну доповідь виголосив о. Мирослав Колодій парох УКЦ-ви у Феніксі.

Дальше ведення мистецької програми перебрав організаційний референт Відділу УККА, Я. Росола.

Три деклямації виконали: учениця Школи Українознавства Марта Росола, молодь СУМА, виховник Аня Дидик, пані Йонґ. Відтак співав хор молоді СУМА. Мішаний хор під диригентурою о. Андрія Ілінського, настоятеля УПЦ-ви у Феніксі, відпівав дві пісні. Танцювала група „Верховина" під керівництвом С. Олексин виконала чотири українські народні танки. Мішаний хор проспівав ще дві пісні. На тлі хору деклямувала пані Йонґ.

Відспіванням українського національного гимну закінчено свято.

М.Т.

Мгр Володимир Повзанюк обраний на голову 6-го Відділу ООЧСУ в Філядельфії, Па.

Філядельфія, Па (с.г.). Тут в неділю, 27-го лютого ц.р. у залі Дому Української Молоді, відбулися Річні Загальні Збори 6-го Від. ООЧСУ, у висліді яких одноголосно обрано головою Відділу заслуженого діяча УВФронту мгра Володимира Повзанюка.

Збори відкрив голова Відділу Степан Волянюк, привітавши членів і гостей, а між ними голову Головної Управи ООЧСУ ред Ігната Білинського і голову місцевого Відділу УККА проф. д-ра Петра Стерча, яких і запросив до почесної президії. Відтак згідно прийнятого порядку нарад обрано президію Зборів в особах: д-р Іван Скальчук - голова, Михайло Ковальчин - заступник голови і мгр Володимир Повзанюк - секретар. Подякувавши за довір'я голова президії д-р Іван Скальчук в першу чергу привітав дальших гостей і представників різних громадських установ і організацій, які в дальшому ході нарад виголосили короткі привіти, а саме: д-р Александер Білик - заступник головного предсідника СУКатоликів „Провидіння", Степан Гавриш - головний організатор УНС, Іван Крих - головний радний УНПомочі, Михайло Ковальчин - голова Головної Управи Колишніх Вояків УПА, дир. Іван Шаран - голова Відділу „Самопоміч", Анізія Мірчук - заступниця голови Відділу ОЖ ООЧСУ, Микола Бачара - член Головної Управи СУМА і голова Комітету Фонду Оборони України, д-р Богдан Сілецький директор радіо-програми УВФронту, інж. Мирон Ганушевський - голова Товариства „Бойківщина" і Іван Дубіль - голова Батьківського Комітету „Нашої Української Школи". Довші привіти виголосили голова Головної Управи ООЧСУ ред. Ігнат Білинський і проф. д-р Петро Стерчо. Редактор Ігнат Білинський висловив признання Управі Відділу за віддану працю, при чому заявив, що зараховує Філядельфійський Відділ до одних з найкращих і взірцевих. Д-р Петро Стерчо вітаючи Збори від місцевого Відділу УККА, склав усім щиру подяку за дружню співпрацю з Відділом, а головно підкреслив велику заслугу членів 6-го Від. ООЧСУ у збірці Народного Фонду, що й допомогло знову зібрати найбільшу суму між всіма Відділами УККА. Промовець назвав 6-ий Від. ООЧСУ — стрижнем праці і діяння місцевого Відділу УККА.

У продовженню нарад відчитано протокол з минулорічних зборів, затверджено склад Номінаційної комісії, яку вже раніше намітила Управа і приступлено до звітів уступаючої Управи і Контрольної комісії. За Управу звітували: голова Степан Волянюк, секретар Дмитро Рущак, касир — Андрій Кушнір, директор радіо-програми д-р Богдан Сілецький, Микола Бачара - голова Комітету Фонду Оборони України, Михайло Ковальчин за Комітет Дому Української Молоді і Михайло Дякун - кольпортер видань Головної Управи ООЧСУ. Всі звітодавці звітували про многогранну працю, яку Відділ провів в минулому році. По звітах відбулася речева дискусія, у якій заторкнено працю Відділу в минулому році, а при тому обговорено і плян праці на біжучий рік. Дискутанти також заторкнули справу українських дисидентів, які караються, але не каються і дальше є готові на найбільші жертви в обороні чести українського політв'язня. В імені Контрольної комісії, її голова Михайло Ковальчин поставив внесок на уділення уступаючій Управі абсолюторії з признанням, що приявні оплесками затвердили. З черги голова Номінаційної комісії д-р Александер Білик запропонував зібраним склад Управи на 1977 рік в особах: мгр Володимир Повзанюк — голова, Михайло Ковальчин і д-р Александер Білик — заступники голови, Михайло Майчук — секретар, Андрій Кушнір — касир, д-р Богдан Сілецький — культурно освітній референт, Лев Галас — організаційний референт, Іван Книгницький — імпрезовий референт, Богдан Казанівський — пресовий референт і Микола Бесага — господарчий референт. Членами Управи обрано: Івана Бесараба, Василя Ганкевича, Івана Бабяка, Петра Ткача, Володимира Ткача, Дмитра Рущака, Теодора Дацька, Тому Квітковського і Мирона Ільницького. Контрольну комісію обрано в складі: Степан Волянюк — голова і члени — Степан Гавриш, Іван Крих і інж. Мирон Ганушевський. Товариський суд обрано в такому складі: д-р Петро Мірчук, д-р Іван Скальчук і д-р Ярослав Бернадин. Також на внесок голови Номінаційної комісії через аклямацію і оплесками обрано почесним членом 6-го Від. ООЧСУ Василя Коруда за його довголітню віддану працю для Відділу і Дому Української Молоді. Далі слідували внески і побажання, а відтак новообраний голова мгр Володимир Повзанюк в імені обраної Управи склав приявним подяку, при чому закликав всіх до жертвенної і відданої праці для Відділу.

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР ТУІА

Ню Йорк. — Товариство Українських Інженерів Америки — Метрополітальний Відділ влаштовує тут в суботу, 12-го березня ц.р. о год. 7-й вечором в Українському Інституті Америки — 2 Схід 79-та вулиця, товариський вечір з доповіддю інж. Ю. Базилевського на тему: „Сателітна телекомунікація". Після доповіді — товариська гутірка.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. о. Крилошанина
ЙОСИФА ЧАЙКОВСЬКОГО
в Лос Анджелес,
зложили на ФКУ в Гарварді
30.00 долярів
Марія ПРОКОПОВИЧ та
Іван і Люся ПАНЧАКИ
Детройт

Український Літературно-Мистецький Клюб
136 2nd Avenue

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що тут у п'ятницю, 11-го березня ц.р. о год. 7-ій вечора, в приміщенні Клюбу, відбудеться Вечір на пошану Тараса Шевченка. Д-р Лука Луців доповідатиме на тему „Шевченко про москалів і Московщину". Марта Зелик із Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької читатиме твори Поета. Відтак можна буде почути музику з платівок до поезій Тараса Шевченка, композиторів Стеценка, Ревуцького і Ф. Колесси. Співають хори „Трембіта" (Львів) і „Гомін" (Англія). Пояснюватиме маестро Теодор Терен-Юськів.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

В ІМЕНІ ОБ'ЄКТИВНОСТИ

(Продовження зі стор. 2-ої)

культурности" та „антисемітизму" українських темних мас, які за Хмельницького, як настала така добра нагода, плюнули тим усім висококультурникам в очі і виладували наболілий гнів, що згідно з неписаними, але твердими законами революції, палили, нищили і різали винних і невинних. Зовсім подібно до того, як робили ізраїльтяни в їхній революції проти римлян. Різниці тільки в тому, що ізраїльські провідники подібної революції стали в опінії жидів святими героями, як наприклад Бар Кохба в половині другого століття по Христі, а провідники української революції стали в жидівській опінії „антисемітами". Але не так думає нині „темний" український нарід. Український нарід таки уважає Хмельницького національним героєм. Напевно, що у вільній Україні таким героєм буде і Симон Петлюра, метою якого було відновлення самостійної України, а не зовсім чужий духовості тої людини „антисемітизм", в якому автор посуджує Петлюру.

Автор згадує українських коляборантів в часі гітлерівської окупації, а для об'єктивности він повинен був згадати і жидівських коляборантів. Автор зовсім промовчав відому книжку „Треблінка", автор якої не антисеміт, а таки жид, доводить, що жиди також мали коляборантів та ще й дуже звироднілих і потворних. Однак, якщо їм потрібно, то вони змінять факти навиворіт і нині вже дехто з них робить з тих коляборантів — героїв.

Автор надає особливої ваги жидівським публікаціям в царській імперії, а головно в Україні, почавши з часів російських царів по нинішний час включно. Статистичні дані про це є досить густо розсіяні по цілій його обширній книжці. Однак, автор зовсім зігнорував українську духову культуру, бо чейже наш нарід таки мав і має також якусь культуру. Автор не назвав ні одного українського письменника і поета. Ми думаємо, що культура це не тільки фанатичне прив'язання до свого. Культурна людина, хоч глибоко любить своє, але в той же час шанує культуру інших. На жаль, автор у своїй праці не виказав цього супроти українського народу.

Яка шкода, що він іґнорує таких українських велетнів духа, як Шевченко, Франко, Леся Українка, Михайло Коцюбинський і десятки інших українців, яких увесь український нарід прийняв душею. А звісно, що ці наші духові провідники не кормили свого народу упередженнями до інших народів. Їхній гуманізм це гін цілого людства до справедливости і до добрих діл, а не до кривд будь-якому народові.

Батько українського національного відродження —Шевченко, закликав до віри в те, що „І на оновленій землі врага не буде, супостата, а буде син, і буде мати, і будуть люди на землі!". Ці слова незрозумілі для людини, яка носить в серці ненависть до інших людей. Коли б автор книжки був взяв це під увагу, то він не міг би винести такого несправедливого осуду і посуджувати український нарід в антисемітизмі.

Наприклад, в мене, українця, серед власних книжок є „Твори в чотирьох томах" Шолома-Алейхема, які були видані Видавництвом Художньої Літератури в Києві в 1967 році, а жидівський науковець, який нібито аналізує українсько-жидівські відносини, навіть не знає про існування геніяльного українського письменника Михайло Коцюбинського, який неперевершено і немов в дзеркалі відбиває нужденне життя і душу українського народу. Цікаво, якщо б, припустім, автор познайомився хоч з одним таким правдивим образом українського села, яким є „Фата Моргана", то чи він також підтягнув би під „антисемітизм" нищення ґуральні, палення стирт збіжжя і нищення поміщицьких дворів?

А ми добре знаємо, що подібні чинники „антисемітизму" діяли в часі революції Хмельницького. Можуть жиди і вдесятеро збільшити їхні протиукраїнські публікації, але їм не вдасться переконати українського народу в тому, що боротьбу за його визволення очолювали якісь „антисеміти".

[Закінчення буде]

Замість квітів на могилу Дорогого Приятеля
сл. п.
Проф. Скульптора ЯРОСЛАВА ПАЛАДІЯ
складають 50 дол. на видання Української Енциклопедії в Сарселі.— Ірена і Микола ГНАТЧУК.
Дружині та Родині Покійного висловлюємо щирі співчуття.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США

в глибокому смутку повідомляє про смерть 21-го січня 1977 р. в Мюнхені

РАЇСИ МИХАЙЛІВНОЇ КУРІННОЇ

дружини св. п. проф. Петра Курінного, голови УВАН у Німеччині і співробітниці Академії
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Синові Покійної і всім Друзям її висловлюємо глибоке співчуття.

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Знайомих і Приятелів, що дня 8-го березня 1977 р., упокоївся в Бозі, несподівано наш Найдорожчий Чоловік, Батько і Дідусь

Бл. П.

ФЕДІР ГІЧКО

проживши 62 роки, народжений в Україні.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 11-го березня, о год. 7:30 веч., в церкві св. Покрови при 12 OAKLAND AVE., Філядельфія.

ПОХОРОН в суботу, 12-го березня, о год. 9-ій рано, буде Служба Божа, а опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Горем прибиті:
дружина — ЛЮБА
сини — ВІКТОР з дружиною ЕЛІЗАБЕТ
АНАТОЛІЙ
внучка — АЛЕСЕН
Родина в Україні

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

Спортові вісті з України

РУЧНИЙ М'ЯЧ
(ГЕНДБОЛ)

В столиці Данії — Копенгагені відбулися перші змагання 1/8 фіналу за Кубок европейських чемпіонів в яких зустрілися жіночі дружини: чемпіонки Данії ФІФ з київським клюбом „Спартак", п'ятиразовим чемпіоном Европи, багатократним чемпіоном СССР і України. В першій половині українки вели 8:7. В другій половині данки вели 11:8, але зустріч закінчилася ремісовим вислідом 13:13 Повторні змагання між цими дружинами відбудуться в столиці України — Києві. Голі для української дружини здобули: З. Турчина Т. Макарець по 4-ри, Т. Глузенко 2, Л. Бобрусь, М. Літошенко і Л. Карлова.

КОПАНИ М'ЯЧ
„Шахтар Донецьк — „Ювентус" Тюрін 1:0(1:0).

Не зважаючи на цю перемогу, що її здобули українські футбелісти у себе вдома з італійським клюбом „Ювентус" в 1/8 фіналу за Кубок УЕФА (Европи), „Шахтар" відпав від дальших гор. В попередній зустрічі в Тюріні „Ювентус" виграв вищим вислідом 3:0, і цим самим маючи краще відношення голів продовжуватиме гри в цій серії. Ядиного гол̣я зустрічі для „Шахтаря" здобув Шевлюк.

КОШИКІВКА
„Будівельник" Київ — „Дінамо" Тбілісі 99:80

Продовжуються гри чемпіонату вищої ліги СССР в кошиківці. В своїх календарних змаганнях сильний кошиківковий Клюб „Будівельники" у себе вдома переміг грузинських „кошиківарів вислідом 99:80. Як і в попередніх виступах проблемою для грузинських спортовців був український „велекан" Ткаченко, який в звітовій грі здобув 20 точок. 22-ві точки для „Будівельника" здобув Сальников.

З ЛИСТІВ НАШИХ ДОПИСУВАЧІВ

Високоповажаний пан Омелян Твардовськ к и й Редактор сторінки „Свобода".

Пане Твардовський! З вдоволенням ми довідалися, що Ви редагуєте спортову сторінку „Свободи". Нарешті будемо мати можливість довідатися про наше українське спортове життя, тих небагатьох активних спортових клюбів, які на терені Америки і Канади проявляють свою діяльність.

Зрозумілим є, що преса як важливий чинник загальної інформації, а зокрема спортової, може в багатій мірі спричинитися до пожвавленої праці в наших спортових товариствах, якщо будуть подавані дані про їхню спортову діяльність. Відомим є, що на терені Америки діють десять чи може більше українських спортових Т-в і Клюбів, одначе про їхню діяльність мало, або й нічого не згадується в українській пресі.... Спортовий актив „Тризуба" у філядельфії, зокрема відмічує корисну появу спортової сторінк и „Свободи", що принесе тільки користь українському спортові. Заявляємо Вам, що так як давніше ми співпрацювали зі спортовим редактором „Свободи" Володимиром Сохановим, так і тепер будемо старатися співпрацювати з Вами.

Бажаю багато успіхів у Вашій праці! Остаю з пошаною. За УСО „Тризуб" Роман Савчак — реф. преси і проп.

Високоповажаний Пане Твардовський!

Нарешті може спортова сторінка „Свободи" — устабілізується, до якої бракує дописувачів. Знаю, що зацікавлення з дальших і близьких околиць є, а наші молоді спортовці також вичитують у виданнях „Свободи" про спортові новини... Я взяв до співпраці п. М. Гіриняка — члена Управи УСК і ми спільно будемо з Вами співпрацювати....

Остаюся з належною пошаною та вітаю Вас спортивним привітом!

Іван Дзядів (дописувач УСК-у в Ню Йорку)

Високоповажаний Пане Твардовський!

Дуже дякую за Ваше запрошення до співпраці. Буду старатися якнайскоріше подати Вам усі спортові відомості з Детройту, по можливості кожного тижня — найдальше до середи.

Зі спортовим привітом
В. Гриньків (Дописувач УАСТ „Черник" Детройт)

Вп. Пане Твардовський!

Дякую за листа в якому Ви запрошуєте мене до співпраці в спортовій сторінці „Свободи". З великою охотою буду писати про наше Товариство і наші спортові дружини....

Ігор Жига (Дописувач УАСТ „Львів" Клівленд)

Високоповажаний Пане Твардовський!

Щиро дякую за листа і радо приймаю запрошення до співпраці у спортовій сторінці „Свободи". Думаю, що під Вашою фаховою редакцією вдасться запровадити порядок у цій ділянці.

Я перестав дописувати до „Свободи", бо Редакція чомусь не поміщувала моїх сконденсованих (3-4 змагань разом) дописів. Щойно після інтервенції в цій справі ці дописи появилися з кількатижневим, а часом і кількамісячним спізненням.... Поінформую інші наші спортові та молодечі товариства в Чікаго, може й вони захочуть скористати зі спортової сторінки „Свободи".

Бажаю Вам добрих успіхів у Вашій праці та здоровля щиро!

Роман Б. Прихзан (дописувач УАСТ „Леви" Чікаго).

Від Редакції Спортових Вістей „Свободи"

Щиро дякуємо за ці прихильні листи, а головне за згоду тісно співпрацювати з Редакцією нашої відновленої Спортової сторінки. Будемо старатися виправдати Ваші сподівання і якщо матимемо багато місця в нашому щоденнику, — будемо використовувати усі послані матеріяли.

Ще раз щиро дякуємо за побажання, вітаємо усіх наших Шановних співпрацівників та очікуємо на чергові спортові матеріяли.

Редакція Спортової Сторінки „Свободи".

День Української Незалежности в Сіятлі

Цього року українська громада в Сіятлі і околицях відзначила День Української Незалежности величавою виставкою Українського Народного Мистецтва та публ чними, інформативними викладами про українську культуру та історію.

У суботу, 29-го січня, в просторій залі Музею Історії і Індустрії вже від ранніх годин — великий рух. Це наше жіноцтво по-мистецьки розкладає наші народні скарби: різноманітні вишивки, народну ношу, писанки, різьбу, інкрустацію, килими, кераміку та малюнки з українською тематикою. На декількох столах розкладено гарненькі сувеніри на продаж. Там найдете писанку, прилади до писанок, дещо з вишивки, українські карточки, книжки, дещо з різьби, кераміки, а все у приступній ціні. На стіні між українським і американським прапорами великий напис: „Вшановуючи День Української Незалежности". Під написом мапа України і Европи, а під ними на столику прикритому вишиваним обрусом проклямація посадника Сіятлю. Правда цього року була зміна губернаторів. Новий перебрав владу 12-го січня і, перевантажений різними проблемами не всп в своєчасно видати нам проклямацію, але немає сумніву, що це зробить наступного року.

При вході на залю, за нашим звичаєм, стоїть столик, а на ньому хліб і сіль та щире „Вітаємо". Недалеко від нього великий плякат з з відповідним малюнком та написом „Припиніть совєтсько-російське переслідування українських інтелектуалістів в Україні" Біля плякату столик з літературою і петиціями, готовими до підпису. Це українська молодь виступає в обороні нескорених.

Коли глянути в другий кінець залі, там наші кулінарні знавці приготовляють смачні перекуски, і різноманітне солодке. Ось, скоро приходить година, коли час відчинити двері для публіки. А її немало. Радіо і преса вже цілий тиждень повідомляє, що буде українська культурна виставка, для загальної публіки з розваговою програмою, вступ вільний. Мабуть немає народу в світі, який не захоплювався б нашим мистецтвом, а американці зокрема. На залі дуже мила атмосфера. Десь з невидимого місця чути тихесенький милий звук українських народних мелодій. Багато жінок в українських народних строях, чоловіки у вишиваних сорочках. Крім виставки і постійного показу малювання писанок та вишивання, наша молодь, гурток дівчат „Незабудьки" підготовила розвагову програму. При звуках бандури та інших інструментів відспівали декілька пісень, переплітаючи їх танками. Немалу частину часу присвячено зоровослуховій лекції, яка складалася з двох частин — „Українська Культура" і „Історія України". Тут стала в пригоді і вповні була використана „Історія України в образках" Івана Струка. Ця історія дуже старанно підготована і надзвичайно корисна у виховані молоді, головно шкільної. Для загальної публіки її дещо змодифіковано, а саме замість наґраної тасьми, при висвітленні прозірок з історії розказувала молоденька студентка в українському народному строю, а на кінець додала про нинішній політичний стан та переслідування на Україні. Вона так вміло заповідала, що прямо чарувала публіку своєю ерудицією і знанням справи, відповідаючи на ставлені запити.

Цілу розвагову програму курс історії та оборону людських і національних прав в Україні очолювала Марта Кордуба, якій допомагали Ірина Даниш, Мішел Сасинюк, Розе Мансон, Кетрин Бек і Джоді Літ.

Американська публіка дуже прихильно оцінила виставку та сотні підписів під петиціями в обороні українських політичних в'язнів свідчать, що американці не байдужі і радо готові піддержати стримління українського народу до волі та оборони людських прав всюди.

Виставка тривала 2 дні і її відвідало понад 2.000 осіб. Головою виставки була Вікторія Клос, яку вповні жертвенною працею піддержало все жіноцтво Клюбу і Союзу Українок.

В. К.

Пам'яті Михайла Ганьошина

У суботу, 29-го січня ц. р. по тяжкій недузі, спочив в Бозі довголітній член 42-го Від. УНСоюзу в Пассейку, Н. Дж., бл. п. Михайло Ганьошин.

Бл. п. Михайло Ганьошин народився 23-го жовтня 1893 р. в Городилові, Золочівського повіту в Україні.

Бл. п. Михайло Ганьошин

У 1914 р. юнаком він приїхав до Америки з думкою заробити гроші та повернутися в рідні сторони до своїх батьків. Та вибух Першої світової війни перекреслив плян сл. п. М. Ганьошина. Невеселі вістки про воєнну хуртовину приневолили бл. п. Михайла залишитися в Америці.

Щоб не бути самітним бл. п. Михайло одружився у 1915 р. із Юлією з дому Григорович, проживши з нею 60 років прикладного родинного життя. Пан Біг поблагословив їх дітьми, двома дочками, старшою Ольгою, замужньою за М. Венгрина і молодшою Геновефою, замужньою за Г. Шмідта, та трьома внуками.

Перші роки в Америці були тяжкі, незнання мови і тодішні умовини дошкульно відчували всі новопоселенці, а з ними і родина Покійного. Але бл. п. Михайло був відмінної вдачі, маючи початкову гімназійну освіту, він укладає своє життя інакше, а саме творить свій власний варстат праці і закладає в Пассейку алярмову систему під назвою Колоніяльна алярмова система, ставши її президентом. Тут знайшли працю й інші брати-українці.

Крім професійної праці, Покійний до останнього дня життя цікавився українським громадським життям і брав в ньому активну участь. Він належав до 42-го Від. УНСоюзу, Українського Нар. Дому, 100-го Від. ділу УРСоюзу і був почесним членом Українсько-Американських Ветеранів.

Своїми грошовими пожертвами він допомагав в будові місцевої української католицької церкви в Пассейку Н. Дж.

Тлінні останки Покійного спочивали в українського погребника Р. Бурнаця, а похоронні відправи відбулися в місцевій церкві св. о. Николая, на кладовище в Монтклері, Н. Дж. Велика участь в похороні і на тризні була доказом цього, що бл. п. Михайло Ганьошин був знаним і шанованим громадянином.

На похоронній тризні Покійного прощали Я. Петрик від Українського Народного Дому, Петро Головачук від 42-го Від. УНСоюзу, Ів. Андрієвич від УРСоюзу і В. Мочула, як довголітній приятель Покійного.

Петро Головачук

ОБОРОНА ЛЮДСЬКИХ ПРАВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кордони, які більш-менш відповідали б станові перед війною 1967-го року, але правдоподібно протягом кількох років ізраїльські оборонні інсталяції могли б бути висунені поза ці кордони, тобто, дальше в глиб арабської території. Президент підкреслив, що ЗСА можуть діяти тільки як посередник, а домовитися в справі кордонів чи загального питання миру на Близькому Сході можуть тільки самі арабські держави та Ізраїль.

Відповідаючи на запит кореспондента, президент Картер заявив, що плянує додержати своєї виборчої обіцянки щодо відтягнення американських сухопутних військових частин з Південної Кореї, але зазначив, що це відбуватиметься ступнево і в порозумінні з урядами Південної Кореї та Японії, та що американські вояки залишать ту країну тільки тоді, коли південно-корейські збройні сили будуть спроможні відбити будь-який напад з боку комуністичної Північної Кореї. Президент сказав, що американське військове летунство охороняло б Південну Корею „протягом довгого періоду часу".

Відносно переговорів із Совєтським Союзом в справі підписання нового договору щодо обмеження стратегічної атомової зброї, президент Картер заявив, що хоча запропонував Москві, щоб виключити з тих переговорів контроверсійну американську ракету „Круз мисел" і совєтський бомбовик „Бекфаєр", то СССР хоче встановити обмеження на американську ракету, але не на свій бомбовик. Президент рівнож поінформував, що запропонував Москві, щоб територія Індійського океану була цілком здемілітаризована та щоб обидві сторони, ЗСА і СССР, попереджували себе про атомові випробування. Остаточною метою — заявив Президент — є позбутися з лиця землі всієї атомової зброї.

Під час пресової конференції президент Картер теж заявив, що повинна бути встановлена процедура, яка включала б продіставання назовні таємних інформацій, зокрема інформацій розвідчого сектора. Питання, чи колишній директор Сі-Ай-Ей, Річард Гелмс, повинен бути притягнений до відповідальности за здогадне надуживання повновластями буде вирішене Департаментом справедливости, а не Білим Домом — сказав Президент.

Щодо внутрішньої політики, президент Картер сказав, що звернувся до Конгресу, щоб призначив 1.5 більйона долярів на створення програм масового затруднення для молодих людей, які становлять значний відсоток всіх безробітних. Він теж повторив, що плянує створити окремий Департамент для енергетичних справ і до 20-го квітня передати Конгресові свій плян щодо розв'язки енергетичної проблеми. Президент підтримав пропозицію, щоб у передмістях були розбудовані мешканеві будинки для біднійших прошарків суспільства, в яких жили б люди різних рас, але зазначив, що така пропозиція не означає, що „кожна вулиця мусить бути інтегрована".

Хор „Гомін" у Пассейку—Кліфтоні

Українців в околиці Пассейк - Кліфтон поселилась велика кількість. Тут є три українські церкви, два Відділи УНСоюзу, один Відділ УРСоюзу, добре зорганізований Відділ УККА, на чолі з молодим енергійним інж. С. Палидовичем. Є Народний Дім, Українська Кредитова Кооператива, Українська Централя, де проводять свою роботу наші молодечі організації СУМА, Пласт добре зорганізований Відділ ООЧСУ Проте останні роки завмер хор „Боян". Без хору громада відчувала порожнечу і її взявся виповнити молодий енергійний маестро Іссип Кібала, який поволі почав збирати навколо себе співаків. І наприкінці 1976 року вже було 25 співаків. Проба за пробою, і цей чоловічий хор виступав на таких імпрезах, як роковини І. Франка, День Державности і тепер готується до виступу на святі Шевченка. Цей хор прикрашує і звеличує молода вродлива піаністка Оля Ревак. Хор обрав свою Управу, очолену Теодором Маршем. Є надія на те що чоловічий хор „Гомін" буде гордістю громади. Хто ще не в хорі, приходьте!

Різдвяна Коляда

Не буду писати про значення колядок під час Свята Різдва Христового, але вся духова естетика цього Свята належить колядам. Це духова насолода слухати коляд у їх доброму хоровому виконанні. Хор церкви Св. Покрови в Кліфтоні Н. Дж. під керівництвом диригента С. Вожаківського рік-річно ходить з колядою за замовленням. Коляди у виконанні хору церкви Св. Покрови приємно слухати. В цьому році хор відвідав багато парафіян церкви Св. Покрови і не-парафіян.

Черненко

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
13-го БЕРЕЗНЯ 1977 р.

НЮАРК, Н. Дж. Річні загальні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76 Відд. відбулися 20 лютого ц. р. на яких переобрано ту саму Управу. Місячні збори відбудуться о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — В. Бокрсвідчен, пред., Т. Клебан, кас., Ю. Демчук, фін. сек.

Український Народний Союз

ПРОГОЛОШУЄ

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
потребуючим студентам
на академічний рік 1977-78

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних університетів і каледжів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головний Канцелярії УНСоюзу, слід вносити до 31-го березня 1977року. на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 7718. Тарзан розказує

Уважно, пане Тарзан!... Наближаємося до вартового коло брами тюрми...

Я буду близько вязниці, чекаючи на пригожий момент!

ХА! ха! (ж.. Вкинь його туди... до решти тих собак!